

MECSEKI Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBANYÁSZATI VALLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XXVII. ÉVFOLYAM, 13. SZÁM

ÁRA: 2,30 FORINT

1990. JÚLIUS 1.

Új feladatok előtt a Regionális Egyeztető Fórum Előtérben a foglalkoztatáspolitikai

Csökken a szakmunkások elhelyezkedési esélye is

A Baranya Megyei Tanács által létrehozott Regionális Egyeztető Fórum június 13-ai ülése, némiképpen rendhagyó volt, hiszen most nem döntöttek munkahelyteremtő pályázatokról, hanem a Foglalkoztatási Alapból finanszírozható többlettámogatások tervezett felhasználása és a Bányászati Aknamélyítő Vállalat dolgozóinak korengedményes nyugdíjazása szerepelt egyebek mellett napirenden.

Az ülésen részt vett dr. Lőrincz György, a Munkaügyi Minisztérium közgazdasági államtitkára, akit dr. Tóth Sándor, a REF elnöke tájékoztatót bevezetőben a testület munkájáról.

Elmondta, hogy a megye, mint kritikus körzet, rendelkezésére bocsátott 500 millió forintból, eddig a fórum kb. 100 milliót osztott el, 502 munkahelyet teremtve, elsősorban a kereskedelemben, idegenforgalomban, vendéglátásban és termelői szolgáltatásban. Kiemelte, hogy új feladatok előtt áll a testület, hiszen az a válságfolyamat terjedőben van.

Dr. Lőrincz György — a fórum ülése előtti napon kapta meg államtitkári kinevezését — elmondta, hogy elsősorban információgyűjtés a célja, hiszen olyan „kis” döntéseket kell a tárcának előkészítenie, mint az egész foglalkoztatáspolitikai jövője, melyben fel kívánják használni a kritikus körzetekben működő modellek tapasztalatait.

Dr. Kamarás Károly, osztályvezető ismertette azt a felsőbb állásfoglalást, miszerint a korengedményes nyugdíjazást a rendelkezésre álló keretből kell megoldani, erre többleteszköz nincs. A jogszabályban foglaltaktól nem lehet eltérni, méltányosság nem lehetséges. Csak a kritikus körzetben előre meghatározott vállalatoknál dolgozók jogosultak erre, vagyis az uránosok és az aknamélyítők. Erre a célra 58,8 millió forintot terveztek, ez ebben az évben 250 főt jelent vállalatunknál, és 14 főt az aknamélyítőknél.

Horváth Sándor, az UDSZ képviselője hozzászólásában arra hívta fel a figyelmet, hogy amikor ez a terv megszületett, csupán egy lehetséges alternatívában gondolkodhattunk, a vállalat felszámolásában. Most a kormánydöntés két hónappal elhúzódik, s ha más döntés születik, akkor az ez évre elkülönített 140 millió forint ésszerűtlenül behatárolja a vállalat létszámleépítési szándékait.

Mészáros István, vezérigazgató-helyettes arról tájékoztatta a fórumot, hogy reális esély van a vállalat talponmaradására. Ez foglalkoztatáspolitikai szempontból is új helyzetet jelent: nő a korengedményes nyugdíjaztatás, végkielégítés stb. iránti igény. Kérte, a REF erősítse meg, hogy a 140 millió forintos keretösszeg az eredeti program végrehajtásához biztosított jelent, de ha más megoldás születik, akkor rövid időn belül módosítás szükséges. Ehhez a vállalat a döntést követően két héten belül pontos adatokkal szolgálhat.

Ezt követően az államtitkár kérésére tájékoztatót adott az eddig végkielégítést igénybe vettek sorsának alakulásáról.

A Regionális Egyeztető Fórum egyhangúlag elfo-

gadta azt a javaslatot, hogy levélben kell fordulni a Munkaügyi Minisztériumhoz, módosítsa a Foglalkoztatáspolitikai Alap felhasználását szabályozó döntését.

A REF ezután elfogadta azt a javaslatot, hogy az uránbányászat leépülésével összefüggő korengedményes nyugdíjazási igényt az aknamélyítőknél úgy oldja meg, hogy költségeinek felelét a Foglalkoztatáspolitikai Alapból finanszírozza.

Ezt követően dr. Fodor Imréné osztályvezető-helyettes adott tájékoztatót a pályakezdekők helyzetéről, a megyében. Megtudtuk, hogy a megye oktatási intézményeiben 11 ezer fiatal végez idén, közülük 4500 pályakezde.

A munkáltatók csupán 2500 munkahelyet ajánlottak fel. Legsúlyosabb helyzetben a szakképzetlen, 8 általánost, ill. gimnáziumot végzett fiatalok vannak. Csökkent a szakmunkásvizsgát tettek elhelyezkedési esélye is, csupán az egészségügyi szakközépiskolában végzettek körében és a gyors-gépiró szakmában van hiány. Az eddig divatosnak mondott felsőfokú végzettségű szakmákban, mint számítástechni-

ka, műszaki pályák, most telítettség mutatkozik.

A várható bér rendkívül alacsony, 658 főnek a minimumot kínálják, 1121 főnek 4800—6000 forintot, főiskolai végzettségűeknek 7200 forintot, egyetemet végzeteknek 8400 forintot átlagban.

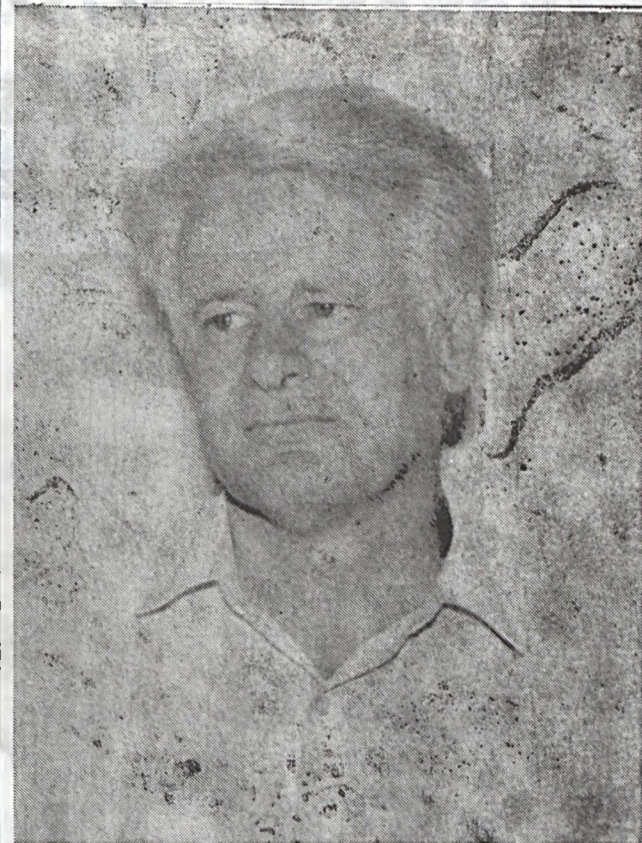
Végezetül dr. Tóth Sándor tájékoztatta a fórumot arról, hogy Pécs város tanácsa pályázatot nyújt be ipari park létesítésére. Indok, hogy a telephelyhiány torzítja a piacot, növeli a tőkehiányt az irreálisan magas ár, a munkahelyteremtő beruházásra szánt összeget elviszi az infrastruktúra kiépítése.

Kablár János

Tárgyalt az UDSZ Bizottsága

Június 28-án ülésezett az UDSZ Bizottsága. A testület véleményezte a vállalatvezetés javaslatát a vállalat szervezeti felépítésének módosítására. Az ülésről a következő számunkban részletesen tudósítunk.

Bemutatjuk az UDSZ ügyvezető titkárát

Az Urándolgozók Szakszervezete öszzbizalmi testülete június 14-ei ülésén az UDSZ ügyvezető titkárának megválasztotta, Horváth Sándort, aki 47 éves, a Somogy megyei Darányban született. 1962 óta dolgozik a vállalatnál, előbb az Éredúsító üzemben vegyipari szakmunkásként, munkaügyi előadóként, majd vezetőként tevékenykedett, 1987 óta a vállalati szakszervezeti bizottság közgazdasági munkabizottságának a vezetője, felsőfokú munkaügyi szakképesítéssel rendelkezik.

A szakszervezeti mozgalomban 23 éve választott tisztségviselő. Nős, két gyermek apja.

Ülésezett az öszzbizalmi testület

A szakszervezeti bizottság ülése között végzett munka a következő napirendi káról, s a további feladatokról javasolta meg-

Felkérte Varga Mihály vezérigazgatót, adjon tájékoztatót a vállalat jelenlegi helyzetéről.

Gyulai Sándor UDSZ-titkár előterjesztésében beszámolót hallgatott meg a két öszzbizalmi testületi adunk.

Ugyancsak Gyulai Sándor terjesztett be javaslatot az UDSZ alapszabályának módosítására, majd egyebekben szervezeti kérdéseket tárgyalt.

Az öszzbizalmi értekezletről lapunk 2.—3. oldalán részletes tájékoztatót adunk.

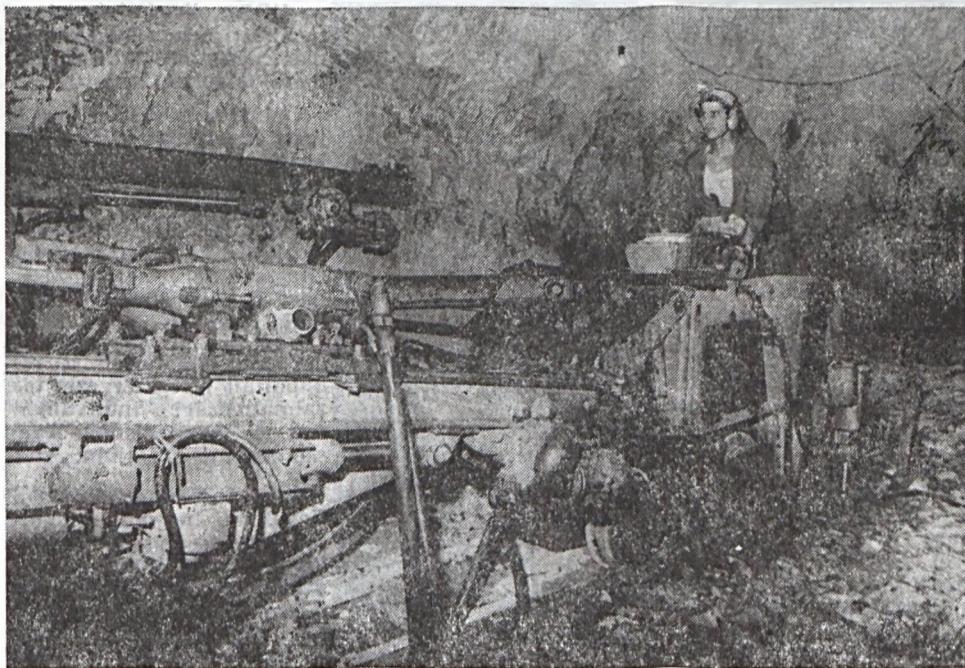
A vállalati „csomagterv” újabb pontja teljesült

Lapunk április elsejei számában tájékoztattuk olvasóinkat, hogy az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság engedélyezte az 5/1987 (VII. 22) IpM-EÜM-PM sz. együttes rendelet hatálya alá tartozó (bányászati keresetkiegészítésben részesülő) szellemi dolgozók egy meghatározott körének, hogy nyugdíjazáskor a szakmai átlagkeresetből állapítsák meg a nyugdíjat. Mivel az engedély csak részben oldotta meg a problémákat, a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének támogatásával a teljes szellemi állományra kértük a lehetőség kiterjesztését.

A BDSZSZ kérésére az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság 1990.

május 30-án kelt körlevelet küldött az igazgatóságoknak és kirendeltségeknek, s engedélyezte, hogy a fent említett rendelet hatálya alá tartozó termelés-irányító, szellemi dolgozókat a 89/1990. (V. 1.) MT sz. rendelet 101. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából a fizikai dolgozókhoz hasonlóan bírálják el.

A fenti intézkedésekkel, tehát, a bányászati keresetkiegészítésre kiemelt szellemi dolgozók is kérhetik nyugdíjuk megállapítását a szakmai átlagkeresetük alapján. Újabb pontja teljesült tehát, a vállalati „csomagterv”-nek, s ezt fontosnak értékelhetjük a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben.

Az V. sz. bányáüzemben a 61-es csapat hajtja a tervezett hulladéktároló kutatóvágatát. Felvételiünkön Tisza Péter csapatvezető látható. (Cikkünk az 5. oldalon.) Csöndör László felvétele

Ülésezett az Urán Dolgozók Szakszervezeti összbizalmi testülete

Lemondott az UDSZ titkára

Varga Mihály vezérigazgató tájékoztatást ad a vállalat helyzetéről, a költségesökentésről, a vállalat szervezeti átalakításáról.

Kettőszázhuszonnégy szakszervezeti bizalmi kapta meg azt a meghívót, melyben az UDSZ tudatja, hogy június 14-én összbizalmi testületi ülést tart. A napirend: tájékoztató a vállalat helyzetéről, beszámoló a két összbizalmi testületi ülés között végzett szakszervezeti munkáról, javaslat az UDSZ Alapszabályának módosítására, önmagában nem ígér semmi rendkívülit. Nem egészen így történt, de menjünk sorba.

Berta József (V. sz. bányász): Most rémhírek terjengenek üzemünkben, s a buszmegállóban mindenhol hallani arról a félelemtől, hogy az V. üzemet bezárják...

Szabó László soros elnök köszöntötte a tanácskozáson megjelent 151 bizalmi, a meghívottakat, külön Schalkhammer Antalt, a BDSZ főtájkárát, Pappné dr. Szamos Évát, a REF képviselőjét. Bevezetőjében utalt arra, hogy olyan sok a nyitott kérdés, a vállalat sorsa, a szakszervezet léte, hogy az emberek várják, sőt, követelik a mielőbbi tájékoztatást. Ez adta időszerezését az összbizalmi értekezlet összehívásának.

Az ügyrend elfogadása előtt már érződött, nem megy majd minden a megszokott úton. Szót kért Szemán István, a rehabilitált rétegszervezet vezetője,

Dávid József (Központ): Most derült ki igazából, hogy nagyon fájdalmas dolognak nézünk elébe.

s bejelentette, a rétegszervezet bizalmatlansági indítványt tett. Kérte, hogy ezt közvetlenül a vezérigazgató tájékoztatója után, külön napirendként tárgyalja meg a testület, nyílt ülésen. Javaslatát csupán 34 bizalmi támogatta, így az értekezlet azt fogadta el, hogy az indítványt az egyebek napirendi pontban, zárt ülésen tárgyalják meg, mivel ez szigorúan a szakszervezet belügye.

Az első napirendi pontban Varga Mihály vezérigazgató, adott részletes tájékoztatást a vállalat jelenlegi helyzetéről. Mivel a tájékoztató nagyrészt megjelent az Ércbányász legutóbbi számában ezért most csak a legfőbb gondolatokra térünk ki.

Az új ipari miniszter értekezletet hívott össze, ahol vállalatunk további tárgyalásokra kapott időt, mind a szovjet, mind pedig a nyugati partnerekkel. Továbbra is legfőbb feladatunk a költségeink radikális csökkentése, mely feltételezi a vállalati szervezet teljes átalakítását.

Lantos Pál (Szolgáltató üzem): Amikor ebben az országban ezer-kétezer fő pártok befolyásolnak folyamatokat, egy négy milliós szakszervezet csak ennyit tud letenni az asztalra, ez szegény!

Nyolc igazgatóság jön létre, új a nyolcadik, a melléktermék-gazdálkodási igazgatóság. A vezérigazgató jelképesen átadta az új szervezeti felépítés irányelveit véleményezésre az UDSZ titkárnak.

Cél a termelés koncentrációja, a vezetés kerüljön közel a termeléshez, a Központ épülete szabaduljon fel. Minden dolgozóval el kell beszélgetni július végéig, mindenki pontosan kell, hogy ismerje saját sorsát. Mindenkinnek a segítségére számít a vezetés,

ebben nagy szerep hárul az érdekvédelmi szervezetre is.

A második napirendi pontban Gyulai Sándor, az UDSZ titkára számolt be a két összbizalmi testületi ülés között végzett munkáról. Október 14-én ülésezett ez a testület legutóbb, s — amint azt a titkár elmondta — olyan munkát végzett, amire büszkének lehetünk. Sikeresen megállítani azt a folyamatot, melyet az akkori ipari miniszter bejelentése indított el, a múlt év áprilisában. Egy dolgozó sem került az utcára. Sok bírálat, vád érte a vezetést, hogy nem ad tájékoztatást, de azt meg kell érteni, felelőséggel csak arról beszélhettünk, amiről már döntés, megállapodás született. A szakszervezet véleményezi a hozott gazdasági intézkedé-

Németh István (IV. sz. bányász): Ma az a legfontosabb, hogy ez az egység megmaradjon, és közösen tegyünk erőfeszítéseket sorsunkért...

seket, de nem vállal fel olyan kérdéseket, melyek mások hatáskörébe tartoznak. Feladata az érdekvédelem, és képviselő, s nem a döntés mások helyett.

Gyulai Sándor ezután azokra a veszélyekre hívta fel a figyelmet, melyek a dolgozók érdekvédelmi szervezeteinek szétzilálására irányulnak. Kifejtette,

Miskolczi László (ÉDÜ): Az új Alapszabálytervezet a mostani helyzetben és minőségben nem tárgyalható.

hogy ilyen erőfeszítések történnek egyes pártok részéről a parlamentben is. Olyan ügyekre akarnak beavatkozni, melyek egyértelműen a szakszervezet belügyei közé tartoznak.

Nagy szükség van a szakszervezeti egységre, mert kis szervezetekben elaprózódik az érdekvédelem.

Jogosnak ítélte a kritikát, mely a tájékoztatással kapcsolatban érte a szakszervezetet, de hozzáfűzte, a felelőtlen pletykázkodás csak tovább rontaná a helyzetet. A vállalat állami tulajdon, a döntések zöme a kormány kezében van.

delmi szerveződések is, de a funkciókat pontosan külön kell választani.

A két napirendi ponthoz, ezután hozzászólások következtek.

Berta József, (V. sz. bányász) azt kérdezte a vezérigazgatótól, igazak-e a rémhírek, miszerint az V. sz. bányászban a koncentrált bányaművelés következményeképp szüneteltek a termelések.

Dávid József, (Központ) azt kérdezte, hogy a Foglalkoztatási Alap elég lesz-e a felszabaduló munkaerő problémájának megoldására.

Indítvány bizalmatlanság és újraválasztás kezdemenyezésére

Az 1990. 05. 16-án 15.30 órai kezdettel tartott Rehabilitált Rétegszervezet taggyűlésén a tagság az alábbi indítványt fogalmazta meg és terjeszti a bizalmi testület elé.

Tagságunk kijelenti, nem tartja elfogadhatónak a jelenlegi szakszervezeti struktúrát, annak működését. Nem látja biztosítottak az aktív és rehabilitált dolgozók hatékony érdekvédelmét, védelmét. Ezért fordul a bizalmi testület felé, hogy indítványunkat támogassa, törtenjen meg az újraválasztás minden szinten és csak a tagság által fizetett, választott képviselői legyenek az Uránipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének. Elfogadhatatlannak tartjuk és elutasítjuk azt a tényt, hogy a tagság által választott sz. b. titkárok a gazdasági vezetéstől kapják fizetésüket, ezzel munkájuk végzéséhez a kontroll nem a választók kezében van. Az UDSZ megalakulása nem hozott alapvető érdemi változást a szakszervezeti struktúrában. Vállalatunk sorsát illetően fokozódott a bizonytalanság, a dolgozók nem tudnak semmit, nincsenek tájékoztatva. A szakszervezeti munka mindaddig, míg ez a függőség nem szűnik meg, csak a szöcséplés szintjén működik. Az újraválasztás mielőbb történjen meg, mert csak akkor és csak akkor látjuk biztosítottak a hatékony, valódi érdekvédelmet, ha a tagság által választott fizetett képviselőink lesznek. Rá kell ébreszteni a tagságot, a fegyver, amivel érdekeit védeni tudja, az az ő kezükbe van és éljenek vele.

Kövágószólós, 1990. V. 30.

Jó szerencsét!

Szemán István
rét. szerv. t.

Beer Frigyes
rét. szerv. th.

Ács Géza
rét. szerv. th.

Ezután azokról a jelentős eredményekről szolt, melyeket a szakszervezet elért a foglalkoztatás-politika terén térségünkben. A REF-ben kapott két mandátum az UDSZ elismerését jelenti, hiszen nemcsak saját, de más dolgozók érdekvédelmére is jogot kapott.

Önkritikusan szolt arról, hogy nem sikerült következetesen megvalósítani a bércorrekciót. A szakszervezetnek igen nagy szerepe van az új bércorrekció kialakításában, a bércorrekciós rendszer létrehozásában, s a bércorrekciós rendszer kialakításában.

Ezután felolvasta a rehabilitált rétegszervezet bizalmatlansági indítványát (ezt teljes terjedelmében, szó szerint közöljük).

Gyulai Sándor felhívta a figyelmet, hogyha a tagdíjat a tisztségviselők bérére kívánjuk fordítani, akkor gyakorlatilag megszűnik a szakszervezeti költségvetés. Törekvésünk nekünk is — mondotta —, hogy az alapszervezeti támogatás mellett jöjjenek létre horizontális érdekvé-

ra. Kérte a vezérigazgatót, adjon tájékoztatást a Wolframinvest és a Minnova helyzetéről. Ezután aggodalmának adott hangot,

(Folytatás a 3. oldalon)

ERCBÁNYÁSZ

A Mecseki
Ercbányászati Vállalat
dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő:
Kablar János

Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 13-055/32-43
13-055/33-53

Kiadja:
a Mecseki
Ercbányászati Vállalat
Felelős kiadó:
Varga Mihály

MEV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre:
53,20 Ft
Előfizethető:
a szakszervezeti
bizalmiaknál
Ny-623-4

Ülésezett az Urán Dolgozók Szakszervezeti összbizalmi testülete

(Folytatás a 2. oldalról)

mondván, a szakszervezet szétverése akkor folyik, amikor a munkavállalóknak a legnagyobb szüksége van az érdekvédelemre. Ezután a Központ és az üdülők dolgozóinak nevében kérte a vállalatvezetést, üljenek le a bérek ügyében, mert itt csupán 6,6 százalék bérfeljavítás valósult meg. Javasolta, hogy a szakszervezeti tisztviselők bérét, a vállalat utalja át, s önmaguk dönthessenek annak mértékéről.

Lantos Pál (Szolgáltató üzem) arról beszélt hozzászólásában, hogy az üzemnek csupán egy része marad meg a vállalat keretében, a többiek helyzete teljesen bizonytalan, igen nagy a kockázatuk. A megalakuló kft.-k dolgozói, hogyan részesülnek majd az eddig kiharcolt előnyökből — kérdezte. Ezután élesen bírálta az országos szakszervezeti szervezetet. A BDSZ kongresszusának kicsinyességét, azt, hogy kis pártok naponta nyilatkoznak, a négy milliós szakszervezeti szövetség hallgat, nem támaszkodik a tagságra, az elnökség, a vezetők munkájáról alig hallunk valamit.

Németh István (IV. sz. bányauzem) hozzászólásában a tájékoztatást bírálta. Annak a véleményének adott hangot, hogy csak a vegyesvállalati forma lehet garancia a túlélésre, de a vállalatvezetés nem így gondolkodik, nekik nem érdekük a nyugati üzlet. Ezután arról szólt, hogy felháborítónak tartja a patacsi lakások árát. A dolgozók pénzéből épült — mondotta — most vizsgálja meg független bizottság, mi került ott ennyibe. Bírálta az alapszabály tervezetét, mondván, az nem érinti a szakszervezet és a gazdasági vezetők viszonyát.

Miskolczi Sándor (ÉDÜ) bővebb tájékoztatást kért a külszíni üzemek bérszerkezetéről. Véleménye szerint az Alapszabály sérti a dolgozók érdekeit.

Kukai András (V. sz. bányauzem) hiányolta, hogy a szovjet kereskedelemmel szemben nincs alternatíva, nem készültünk fel pl. a vegyesvállalat — megoldásra. Kifogásolta, hogy a tárgyalások titkosak, holott azokon éppen erről a kollektíváról, emberek sorsáról döntenek. A szakszervezet ebben az időszakban sokat tett a feszültségek oldására, de már elfogyott a türelme. Most is sok kérdés maradt. Kérte, kezeljék felnőttként a tagságot.

Schalkhammer Antal, a BDSZ főtitkára azzal kezdte hozzászólását, hogy sok kérdésben süketek párbeszéde folyik. Tájékoztatta a testületet, a BDSZ-ben folyó átalakulásról, melyek elsősorban a tartalmi munkára vonatkoznak. Új vi-

szony jött létre a BDSZ és a kormány között, a társadalmi-politikai rendszerváltás során. A szövetség komoly erő a kormánnyal folyó tárgyalásokon, hogy mielőbb rendezzék az iparág helyzetét. Ezután arról beszélt, hogy a szakszervezeti alapszabályokat, működési szabályzatokat hozzá-

Beszélik...

Azt mondják, hogy a zárt ülésen drámai volt a hangulat.

Olyan hír járja, hogy a lemondó titkár azt mondta, ő nem lesz senkinek a bohóca és nem lesz bohóc a szakszervezetben.

Allítólag olyan vélemény is elhangzott, hogy az UDSZ-en belül az apparátus védelme valósult meg és nem a tagságé, s hogy az apparátus egész tevékenysége abban merült ki, hogy a titkárból főtitkár, majd országgyűlési képviselőt csináljon.

Beszélik, hogy egy felszólaló sajnálatosnak tartotta, hogy ezt a kollektívát egy szűk csoport, melynek valós problémái vannak, szét tudja verni.

Úgy hírlík, elhangzott olyan javaslat, hogy a szakszervezeti titkár a területén megvalósuló átlagbértől függjön, ha az 8 ezer, akkor az övé is annyi legyen.

Az a szóbeszéd is járja, hogy az egyik felszólaló szemére vetette a rehabilitáltak rétegszervezete vezetőinek, hogy ott nem tisztességes munka folyik, s mégis éppen ők akarják elsöpörni a vállalati szakszervezetet.

Allítólag olyan javaslat is elhangzott, hogy ha a titkár beszámol a két ülés közötti munkáról, s arról a testület jó minősítést ad, akkor közösen döntsenek a fizetéséről.

Beszélik, hogy ilyenek is elhangzottak a zárt ülésen.

Ezt megelőzően a nyílt ülésen, ahol résztvehetek a meghívottak, sőt tanácskozási joggal vehettek részt, ott lehettek az újságírók, sőt minden érdeklődő, még a szakszervezeti tagkönyvét sem kérték senkinek, szóval ezt megelőzően, a nyílt ülésen a kilenc felszólaló közül hét bírálta a tájékoztatást. Panaszolta, hogy rémhírek terjednek az V. üzemről, bővebb tájékoztatást kért a külszíni üzemek bérszerkezetéről, felhánytorgatta, hogy titkosan kezelnek mindent, holott rólunk döntenek, megkérdezte, miért nem hozták nyilvánosságra a költségelemzést, későnek tartotta a tájékoztatást, még mindig nem elégségesnek és nem folyamatosnak...

Ezek után zárt ülésen tárgyalták meg a több ezres UDSZ-es tagság „belső ügyeit”.

K. J.

kell igazítani a kialakult helyzethez, hogy hatékonyan tudják védeni és képviselni a munkavállalókat. Kérte az UDSZ tagságát, hogy az önállóság megtartása mellett a szövetségi elvet ne adják fel. Javítani kell az információt, mert a felszólalások is bizonyítják, az információ felülről nem áramlik megfelelően.

Ferencz László, (ÉDÜ) azt kérdezte, szöbekerült-e az átszervezésnél a teljes üzemi önállóság lehetősége is, valamint, hogy miért nem hozták nyilvánosságra a vállalati költségek elemzését. Azt is megkérdezte, a vezetői helyekre alkalmaznak-e pályázati rendszert.

Nagy Sándor, (III. sz. bányauzem) az iránt érdeklődött, hogy a kft.-k jogi, tulajdonjogi helyzete mennyire tisztázott, van-e arra biztosíték, hogy ezek nyugdíjig foglalkoztatják a

dolgozóikat, hová kerül a kft.-k által befizetett bérleti díj, ki folytatja le a

Kukai András (V. sz. bányauzem): Sajnos, még mindig ott tartunk, hogy tulajdonképpen nem történt semmi...

beszélgetéseket, azokon ki képviseli a dolgozók érdekeit, mit kérdeznek tőlük. Javasolta, az elbeszélgetéseken vegyen részt a szakszervezet képviselője és egy jogász is.

Schalkhammer Antal (BDSZ főtitkár): A kongresszus lebontott egy olyan szakszervezeti struktúrát, ami- ben teljes önálló szervező- dési lehetőséget ad a tagságnak...

Varga Mihály vezérigazgató válaszában azt emelte ki, hogy a vállalattól másfél év alatt eltávozott 2500 fő, és senkit sem tettünk az utcára. A jövőben ezután is mindenkire szükség lesz, a többiek sorsa egyeztetés után remélhetőleg rendeződik. Az V. sz. bányauzemről nem mondunk le, védjük az ásványvagyonot. A beszélgetéseken a szakszervezeti érdekvédelem természetes dolog. A Wolf-raminvest nem a vállalat elhatározásából jött létre. A Minnova a nagygyűlési bauxitra alapozott, mely beruházás nem valósult meg végül. A Központban a bérmegetakarítás felhasználására van elképzelés. A kft.-k szervezését a vállalat segíteni szándékozik. A patacsi építkezést az OTP bonyolította, a költségeit megvizsgáltuk, és sajnos valós a 25 ezer forintos ár négyzetméterenként. Fennmaradásunkra több alternatíva is készült, de nem minden út bizonyult járhatónak. Jövőnkönkről konkrétumot csak július végén mondhatunk. A jelenlegi önköltségünk 5200 forint.

Gyulai Sándor, az UDSZ titkára bírálta a Központban a gazdasági vezetés, és a szakszervezet kapcsolatát.

A kft.-tagok önállóan döntenek szakszervezeti tagságukról. Tisztázni kell, hogy a vállalat hogyan működteti majd az üdülőket. Végezetül célzást tett rá, hogy az értekezlet megerősítette egyéni elhatározásában.

Schalkhammer Antal a BDSZ főtitkára szólt a kft.-ben dolgozók jogairól, méltatta a vállalat erőfeszítéseit a környezetvédelemben, aktív foglalkoztatáspolitikát sürgetett.

A vita összefoglalása- képpen Kukai András, a testület által megválasztott háromtagú szerkesztő- bizottság nevében javasolta

Ferencz László (ÉDÜ): Megkérdezték-e a termelő üzemeket az átszervezés- ről, s csak szóbeszéd volt, vagy elvetették az önálló termelő üzemekre való osztódás koncepciót...

az Alapszabály kiegészítését a tisztviselők védelmével, azzal, hogy a szervezeti átalakítás kerüljön a testület elé véleményezésre, hogy a testület kapjon folyamatos tájékoztatást az átszervezés állásáról, alakuljon független bizottság a patacsi építkezés vizsgálatára. A hivatali alapszervezethez tartozó gazdasági vezetők és a szakszervezet tárgyaláson oldja meg a köztük lévő feszültségeket. Az ÉDÜ-vel kapcsolatos vizsgálati anyagot a következő testületi ülésen terjessze a bizottság elő.

A két testületi ülés közötti munkát a testület tudomásul vette, a szerkesztő bizottság állásfoglalását elfogadta. Az Alapszabály

módosítását most nem tartotta időszerűnek.

Nagy Sándor (III. sz. bányauzem): Helyesnek, jónak tartom, hogy a vállalat köré védőgyűrűként létrehoztunk kft.-ket...

Gyulai Sándor (UDSZ) titkár: Majd a második napirendi pontnál elmondom, a mai testületi ülés megerősítette azt a gondolatot, amit az április 24-ei ülés után jeleztem kollégáimnak...

Ezután zárt ülés következett. A nyilvánosságra hozott információk szerint, a testület minősített szavazati többséggel úgy döntött, hogy a rehabilitáltak rétegszervezetének bizalmatlansági indítványát nem tárgyalja meg. Többségi szavazással — saját kérésére — a testület elfogadta Gyulai Sándor felmentését UDSZ titkári funkciójából, és szintén többségi szavazással megbízta Horváth Sándort ügyvezető titkári teendővel.

A milliós megrendelés...

Az Ércdúsító üzem fizikai, köztani üzemegységének vezetője Vados István geofizikus mérnök, a közelmúltban a Szovjetunióban járt. Szakértőként több, mint egy héten át sugárvédelmi felméréseket végzett Rovno megyében. Túl azon, hogy jelentős megrendeléseket hozott műszergyártásunknak, s adott a lehetőség további műszermegrendelésekre is, de szakértő munkájával hozzájárult a hazai műszaki értelmiség jó hírének további öregbítéséhez, s ahhoz, hogy akik eddig Csernobil környékén nem tudtak a vállalatról, illetve a bányászat mellett folytatott másirányú tevékenységről, most megismerték azt.

— Önt nem a vállalat küldte e felmérő munkára. Hogyan kerül viszont akkor a vállalat egyik geofizikusa a Szovjetunióba ilyen feladat ellátására?

— A budapesti TENDEX Számítástechnikai Szolgáltató Kiszövetkezet ajánlatot kapott a Szovjetunióból — válaszolt Vados István —, mely ajánlat a csernobili reaktorbaeset során felmerült mai problémákkal foglalkozna. Mivel ez nem az ő szakmai területük, felkeresték a Központi Fizikai Kutatóintézetet, ahol a vállalathoz irányították őket.

— Az első beszélgetés során kiderült, hogy Csernobiltól, mintegy 300 kilométerre lévő terület előzetes felméréséről lenne szó, mely 80x100 kilométer kiterjedésű területet jelent. Ezen a területen kellett tehát sugárvédelmi felméréseket végezni, szakvéleményt adni arról, mit kellene tenni annak érdekében, hogy a felmerült problémákat meg tudják oldani.

— Mivel a TENDEX az ilyen munkákra nincsen berendezkedve, ilyen szakemberük nincs, nekünk viszont ez testreszabott feladat, rendelkezünk műszergyártással és a műszerek megfelelő alkalmazásához eljárásokkal, hamar világgossá vált, mi vagyunk potenciálisan azok a személyek és az a vállalat, mely a kapott feladatot megoldja.

— Nos, a Szolgáltató üzem műszergyártó részlegének szakembereivel tárgyalásokat kezdtünk, megtudva azt, hogy milyen műszerekre kellene már az első utunkra kivinni. Megegyeztünk egy műszerkollektív összeállításában, amelynek az értéke több, mint 800 ezer forint volt. Ezeket a műszereket a megbeszélés időre a műszergyártás összeállította és a megfelelő dokumentumokkal együtt átadta a TENDEX-nek. Végül is a kiszövetkezet szakembereivel, s a műszerekkel együtt indultunk útnak május végén.

Ezek után Vados István a szakember lelkesedésével beszélt a végzett munkáról. A levegő-gamma dózis-intenzitás mérésekről, a bemért erős anomáliákról, a cézium izotópról, a hosszú felezési idejű izotópokról, az egészsztesztámlálásról, az ehhez szükséges kórházi röntgen felüle

Csernobili anomáliák Jobb későn, mint soha?

alakításáról, s végül arról is, hogy gyorsan 90 ezer ember vizsgálatát kellett megoldaniuk.

— Összegezve milyen üzenetet jelenthet a műszergyártásnak a TENDEX kiszövetkezet által az Ön közreműködésével létrejött vállalkozás?

— Kivittünk 800 ezer forint értékű műszert, melyből 760 ezer forintot érő ott maradt, megvásárolják. Négy komplett labor műszerezettségére adtak megbízást, úgy, hogy reánk bízták, milyen műszereket javasolunk oda telepíteni. Így a TENDEX-től 3,2 millió forint értékű megrendelést hoztam ezen kiküldetés eredményeként.

— Várható-e, hogy Csernobil környékén más megyék is, hasonlóan Rovno megyéhez, az ugyanilyen vizsgálatokhoz, felmérésekhez szükséges műszereket beszereznek? Esetleg ők is a MÉV-től, a kiszövetkezet megkeresésével?

— Tárgyaltunk erről. Szárnü járás vezetői javasolták a TENDEX-nek, nyisson képviselői irodát náluk, mert biztos, hogy a többi, szomszédos járás, ahol még komolyabb problémák vannak, jelentkezni

fog. Ha ez így lesz, akkor több négy milliós üzletről beszélhetünk majd.

— Nem tartja elgondolkodtatónak, hogy miközben a műszergyártás régóta szállít nukleáris mérőműszereket a Szovjetunióba, egy csernobili tragédia után mégsem találunk ránk csak is a TENDEX segítségével? Azt már nem is szívesen kérdezem, miként lehet az, hogy miközben még ma is figyelem kíséri Csernobil környékét, mi a műszereinkkel csak közvetítőkkkel jutunk oda?

— Azt kell mondanom, a kérdés jogos. Viszont a dolog legérdekesebb részéről még nem beszéltem. Ez pedig az, hogy a kiszövetkezet azzal keresték meg a szovjetek, hogy az NC-482 B típusú hordozható egysáton berendezésre lenne szükségük. Ezt a műszert pedig a műszergyártóink készítették és nagy mennyiségben szállították a Szovjetunióba. A műszert tehát ismerték, csak ott, ahol használták, nem tudtak rólunk, s így nem volt lehetőségünk a közvetlen kapcsolatfelvétellel.

— El kell mondanom, a TENDEX-nél kevesen vannak, de nagyon ügyesek.

Például Ungváron is van képviselőjük, ügynökük, egy szovjet állampolgár, aki az üzleti lehetőségeket kutatja. Komolyan foglalkoznak piacpolitikával, a konkrét üzletszerzésekkel, és nagyon sokrétűek. Szálloda építésben, rekonstrukcióban, elektronikus fejlesztői tevékenységben épp úgy jelen vannak, mint az ilyenben, amiről eddig beszéltünk — mondotta végetül Vados István.

Kétségtelen az az alapigazság, két pont között a legrövidebb út az egyenes. Na és mi van akkor, ha a két pont között az egyenes gellert kap? Semmi, kivágódik az egyenes útról, s kis kerülővel, kis idővel később ér a másik pontba. Magyarra fordítva, amíg úgy minden haszon a MÉV folyószámlájára csordogálna, addig így jut belőle ide is, meg oda is.

Természetesen nem a TENDEX hasznát sajnálom, ellenkezőleg. De mit érdemel az a szakmai réteg, melynek az lenne a feladata, hogy a kiszövetkezet ügyes piackutatóihoz hasonlóan mindig ott legyen, ahol kell. Ebresztő fel! Ipi-apacs, ne legyen továbbra is a MÉV a hunyó.

Veress Tamás

A zajártalom I.

Az urbanizáció és a gépésítés számos áldását élvezzük, amelyek nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy kényelmesebben élhessünk. Vannak azonban a technikai fejlődésnek árnyoldalai is, mint például a levegőszennyeződés, vizeink élettelené válása és a zajártalom. Ez utóbbi nemcsak az ipari üzemekben jelentkezik, de lakókörnyezetünkben is zavarja nyugalunkat. A zaj elsősorban a hallószervet

károsítja, de befolyásolja szervezetünk egész működését, rontja közérzetünket.

A zaj hatását meghatározó tényezők

A zaj különböző rezgésszámú és erejű hangok rendszertelen összeolvadásából keletkezik. A hanginger a középfül áttételein keresztül a belső fülbe jut, ahol ideg ingerületté alakul át, és az idegpályákon éri el az agykéreg megfelelő központjait.

A zaj károsító hatása függ a hanginger erősségétől, a hang magasságától a behatás időtartamától és az egyéni érzékenységtől.

A munka során keletkező üzemi zaj csak akkor káros, ha bizonyos szintet meghalad. A magas hangok kellemetlenebbek és ártalmasabbak a mélyeknél. A folyamatos egyenletes zajt jobban tűrjük, mint a váltakozó erősségűt. Legártalmasabbak a rövid szünetekkel megszakított lökészerű, éles zajok. Minél hosszabb időt tölt el a dolgozó zajos munkahelyen, annál nagyobb a zajártalom — elsősorban a halláskárosodás — veszélye.

Az emberek egyéni érzékenysége azonban különböző. A nők ellenállóbbak a zajjal szemben, mint a férfiak. A fiataloknál és az időseknél hamarabb lép fel halláskárosodás, mint a középkoriaknál. A zajártalom főleg azokat fenyegeti, akik hosszú időn keresztül intenzív, változó erősségű, nagyrészt magas hangokból összetevődő zajban dolgoznak. Ilyenek a kovácsok, szegécselők, közsőrösök a golyósmalmok munkásai, a lemezgyengézők, ötvénytisztítók, a szövönők, a préslégszerszámmal dolgozók (bányászok), a turbókompresszor kezelők, a repülőterei dolgozók és az erőművek dolgozói.

A halláskárosodás

A zaj okozta halláskárosodásnak több fokozata van.

1) Kezdetben a hallószerv kifárad és ez átmeneti halláscsökkenéssel jár. Kellő pihenés (zajmentes, csendes környezetben) után ilyenkor még lehetséges a teljes gyógyulás.

2) Súlyosabb esetben már állandó, maradandó halláscsökkenés következik be, elsősorban a nagy rezgésszámú magas hangok tartományában.

3) További romlás esetén a halláscsökkenés fokozatosan kiterjed a mélyebb hangokra is, köztük a beszédhangok tartományára is.

A zaj nemcsak a hallószervre ártalmas, hanem más szervek működésére is. Általános panaszokat, rossz közérzetet okozhat. A leggyakoribb általános tünetek: fáradtság-érzés, fejfájás, nyugtalanság, ingerlékenység, alvászavar. Ennek az oka, hogy a hallópályák közvetítésével túlságosan erős és zavaró ingerek érik a központi idegrendszert. Így romlik a figyelem, a koncentráció és az ítéletképesség, ami károsan befolyásolja a munkateljesítést. Hibákat követünk el, amelyek balesetek előidézői is lehetnek.

dr. Debreczeni László

Művelődjünk Szórakozjunk

Ságvári Mozi

Július 3-án: A hal neve Wanda (angol film)

4-én: A kutyám, Jerry Lee (amerikai film)

10-én: Broadway, Danny Rose (amerikai film)

11-én: Call Girl ötszázért (amerikai film)

Az előadások 17 órakor kezdődnek.

A Nevelési Központ programjából

Július 1-jén vasárnap: 3 és fél hat órakor:

Piedone Hongkongban

2-án hétfőn: 4 és 6 órakor: Valami vadság

8-án vasárnap: 3, 5 és 7 órakor: Szárnyas fejedelmű

13-án pénteken: 4 és 6 órakor: Nicsak, ki beszél?

15-én vasárnap: 3 órakor: Hupikék és Törpiciur

5 és 7 órakor: Imagine

Veress Tamás

Az a szemét szemét

— Tírpák! Az a Főszelöltető Józsi az! — dühnyögött maga elé Csörgő Lőrinc csapvez, miközben könnyedén rakott el az útból egy nagy követ.

— Mi van a Józsisval? — kérdezte illetlenül a magával társalkodó csapvezt, Feszke Feri csillés.

— Mi van, mi van? Jár-tatja a száját a faluban, hogy így a bánya, úgy a hulladékártól, s közben nem, hogy azt nem tudja, mind ez micsoda, de azt sem mi a különbség a kukta meg a kukás között.

— Jó, hogy mondod főnök, — szólt közbe Akna Zsomp vájár, s már egyesedett is fel, szusszantva egy kicsit a beszélgetés ürügyén — hát, hogy a mi falugyűlésünkön is miket hordtak össze az emberek, az örület. Többen úgy sipítottak, mint a vénasszonyok, hogy nem kérnek az ösznépi hulladékból. Mert az ő falujuk alatt csak úgy nem lehet ám akármit csinálni. Pláne nem srévizavé, egy kilométer mélyen. Akkor már jobb az éj leple alatt, amikor nem látja senki sem, elásni itt-ott, a kertek alatt. Mert amiről nem tudunk, az nincs, amiről meg tudunk, azt meg nem engedjük. Minimum így gondolkodik az, aki fel akar a Balkánról kapaszkodni és megpihenni a vén Európa árnyékában.

— Csak nem értem, miért ellenkeznek ennyien; hiszen be kellene látnia

mindenkinek, azt a rengeteg veszélyes hulladékot rendszeren, megnyugtatóan el kell tenni valahová. A fészkes fenébe.

— Az biza, jól mondod — szólt atyáskodva a csapvez — én sem értem, miért kötözködnek ennyire az emberek, s nem értik meg, ennél jobb elhelyezése azoknak a hulladékoknak nem lehet. Mondtam is a falugyűlésen, a mindig közbe kiabáló Szekerce Gedeonnak: — Tedd takarékra magad haver és viselkedjél. Tudod te, egyáltalán, mi ellen hóbörögsz? Ha igen, akkor menj haza, és minimum bontsd le az árnyékszékedet. Vagy az nem zavar? Pedig a truty-mó onnan a szomszéd telke alatt csordogál, az meg eszi az ott termelt zöldségeket, ámuldozik, mitől akkora nála az uborka, mint másutt a tök. És nem gondol arra, hogy mindez azért van, mert a családod becsülettel jár a budira. És arra sem gondol a szerencsétlen, hogy a lé tovább csorog bele a kútjába, s attól van olyan förtelmes zamata és szaga a víznek. Akkor most kiabálj, haver!

— Nézett is nagyot a güllü szemével, aztán oda sügta a fülembre: — A szentségit, mondasz valamit, mindig azzal dicsekedik a szomszéd, ő bizony nem trágyázza semmivel a földet, s úgy nő a saláta, hogy múltkor is abban bújt el a lánya a negyedik

szomszédék vejevel. No meg az is igaz, hogy a szomszéd lehelete, egy jól szituált latrinára emlékeztet.

— Ne is mondja főnök, — szólt Feszke Feri közbe — nálunk is azok tiltakoztak, akik nem sokat értettek az egészből. Bányát is kevesen láttak. Múltkor is az egyikük megkérdezte, amikor a vájvégcsigáról beszéltem éppen: — És mond ehető az a dög? — de most azt mondják, végre szóhoz jutnak, melldöngetően oda mondhatnak. Tiltakozni kell, tiltakozni, igen azt nem lehet, szó sem lehet róla. Közben tudják, a Juli a Marisnak sottogja remegve: — Ez igen, ez még Brezsnjevnek is megmondaná, ha lehetne.

— Hogy valahol el kell rakni azt a sok szemetet, hogy a valahol valakinek sosem kell, arra nem gondolnak a tiltakozók. Csak arra, bárhol, de itt nem. Ott igen, ott jó helyen lenne. Ott azt mondják, miért pont itt, ott nem volna jobb? De hol van az a biztos itt, ahol már nem mondják, ott. Vagy hol az az ott, ahol rábólintanak, jó lesz itt.

— Mutogatunk a nagy szólásszabadságban — dörmögte mondandóját tovább Ferkó. — Ezt nektek! Aztán otthon meg szépen átlötyintjük a mosogatóvizet a szomszéd kertjébe. A mosólét elengedjük, hadd csorogjon a kapu alatt, ki az útra, a disznóiból meg úgy ganyézzuk ki a trá-

gyát, hogy a szagot a széljárás a szomszédhoz sodorja. Szolgálja ő, a neveletlen kölyke, úgyis mindig a telekhatáron égeti el a szemetet. De nem baj, a fáradt olajat mi meg ráborítjuk a sósáira. Azt egye meg a szemét, a szél úgy is mindig a képünkbe fújja a szemetet.

— A szemedet töröld meg — mondta a sirdogáló Akna Zsompnak a csapvez.

— A szemét életbe — hüppögött nagyokat a vájár — olyan szépeket mondtál Ferkó. Plusz műszakot írnak neked az ilyen beszédért? Úgy hinted az ígét, hogy ettől könnybe lábadt volna még a Nemoda Buda szeme is, aki pedig nagyon verte a betonhoz a sejháját, hogy ne legyen, aminek józan ésszel pedig lennie kéne.

— Hát, ami azt illeti — jobbkat szundítanék én is a műszak alatt — mondta a csapvez — ha tudnám, hogy az a sok fránya, veszélyes szemét, jó mélyen pihen a földben. De amíg megy a huzavona, továbbra is az erdőben, gyárudvarokon ássák el azokat a hordókat. Azzal meg nem törődik a nagy tiltakozó, hogy lassan már nincs kapavágásra sem hely, mert mindent beborít, tönkre tesz a szenny. Akkor fog majd törödni az egészel, ha a saját nagydolgal akarja bekaparni a földbe. És nem tudja, mert a kapa mindenütt elakad az elásott hulladékokban. És jó, ha lesz még föld, ami elnyelheti a kűszködős verejtékcseppeit.

Veress Tamás

„Csizma az asztalon?” Felelősségrevonást!

Lapunk előző számában megírtuk azt, hogy idén a vājárvizsgát tett 58 dolgozó közül tizenegyen bányamérnöki diplomával rendelkeznek. Sőt, akadnak közöttük többen olyanok is, akik két diplomások, illetve a második diploma megszerzése előtt állnak. Jóllehet, csak első hallásra tűnik különösnek az, hogy vājárvizsgát tegyenek le egyetemet végzett termelésirányítók, mégis szembevetendő, hogy akkor jelentkeznek erre többen, amikor a vállalat jövőjét a bizonytalanság rejti ködbe. Éppen ezért gondolkodtató el, hogy miért is tesz napjainkban vājárvizsgát a bányamérnök, körletvezető és kétdiplomás helyettese? A gondolatban többször „végigzongorázott” lehetséges válaszok helyett, beszéljenek erről maguk az érintettek:

— Nincsen abban semmi különös — mondja *Lévai Csaba* a IV. sz. bányüzem, IV-es körletének vezetője, — hogy mi elmentünk a vājárvizsgára, s hogy szeretnénk vājárvizsgát kapni. Úgy gondolom, a bányamérnöknek automatikusan megjárna, hogy a diploma mellé vājárvizsgát is kapjon. De mivel nem így van, s most volt lehetőség ennek megszerzésére, mi ezt a lehetőséget egyszerűen csak megragadtuk. Ennek a papírnak jelenleg nincs nagy jelentősége, hiszen elteszem otthon egy mappába a diploma és a láncfűrész kezelői tanfolyam elvégzését igazoló okmány mellé, de módot adhat arra, hogy a későbbiekben esetleg bármelyiket elővéve dolgozhassak.

— A mecseki medencében a két bányavállalat helyzete azt sugallja — veszi át a szót *Riedl István* körletvezetőhelyettes, — hogy rövid időn belül elképzelhető, nagy számban szabadulnak fel bányamérnökök. Többen vagyunk úgy, gyökeret vertünk, a megélhetésünket, családunkét szeretnénk biztosítani. A vājárvizsga letétele ennek szól, annak, hogyha úgy hozza a sors, akár külföldön, akár itthon, ha kell itt a vállalatnál áthidaló megoldásként a vājárvizsgára menjünk.

— Jelen pillanatban arra kell felkészülnünk, nem feltétlenül biztos, hogy eredeti szakképzettségünknek megfelelően tudunk dolgozni. Egyáltalán, kenyeret kell keresnünk a családunknak. Ez lehet, hogy elkeserítően hangzik, de napjainkra ez a jellemző, mert más sem hall az ember, mint azt, hogy mindenütt létszámleépítés van.

— Ha netán úgy alakul a vállalat sorsa — folytatja a gondolatot *Lévai Csaba* — hogy nekem például nem lesz benne helyem, akkor a vājár szakmával lehetőségem van — de bármelyikünknek is arra, hogy kft-t alakítsak, mondjuk alagutak fúrására, kiképzésére. Egy ilyen vállalkozás beindításához, ha én magam nem rendelkezem ilyen jellegű papírral, fel kellene vennem egy olyan embert, aki ezzel rendelkezik. Ez a magyarázata annak, hogy elvégeztem a láncfűrész kezelői tanfolyamot, mert a munka mel-

lett, az egyik kollégámmal fakitermeléssel kívánunk foglalkozni. Az igazság persze az, hogy nem azért fogok fakitermeléssel foglalkozni, mert az anyagi helyzetemet pillanatnyilag katasztrófálisnak érzem. Csak arról van szó, úgy gondolom, az embernek minden lehetőségre fell kell készülnie, és nem kell megvárnia a „katasztrófa” beköszöntét.

— Most járok — a vállalat iskolázott be — egy vállalkozói iskolába, ahol legutóbb például arról volt szó, hogy az a jó vállalatvezető, aki gondolatban a leglehetségtelenebb helyzetre készíti fel vállalatát, és amennyiben ez a helyzet előáll, mindjárt tudja mondani a kiutat. Én úgy vagyok ezzel, lefordítva hétköznapira, hogy az a jó családfő, és az foglalkozik normálisan a családjával, annak jövőjével, aki ha bármilyen helyzet áll elő — a megélhetésük szempontjából — mindig tud újat hozni.

— Nem kell arra gondolni, hogy mi bányamérnökök tizenegynéhányan — veszi vissza a szót *Riedl István* — ha vājár szakmalevelet kapunk, holnapután jelentkezünk valamelyik csapatra vājárnak. Most erről szó sincs, csak tartalék megoldásként került fel mindannyiunkban, ha más nincs, de alkalom adtán így tudnának minket foglalkoztatni, nem kerülne az utcára.

— Az ország ugyan elég nagy, de jelenleg minden bányamedencében hasonló gondokkal küzdenek. Sehol nem lehet hallani új bányaberuházásról, de arról igen, hogy bányüzemeket szanálnak, zárnak be. A mérnök réteg ott is koncentrálódik, egyre csökkennek az olyan esélyeink, hogy mérnökként bárhol, bármely más bányavállalatnál el tudnánk helyezkedni.

— Ha felmerül a külföldi munkavállalás konkrét gondolata, és a lehetőség, én elsősorban mérnökként, akár geofizikusként, akár bányaművelő mérnökként próbálnék szerencsét, természetesen együtt a családdal.

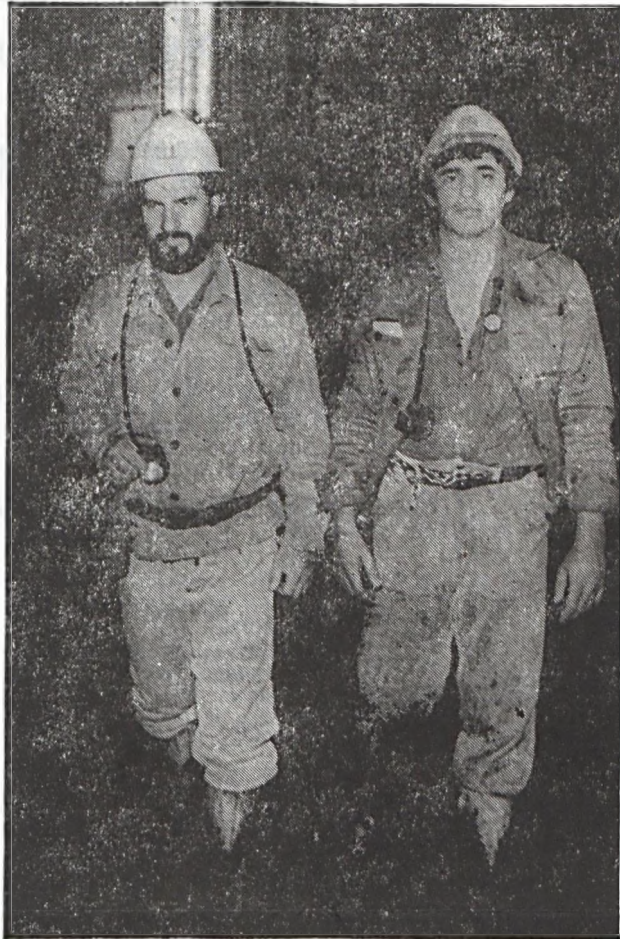
— A magyar bányászati válságos helyzete nem csak azért válságos — szól közbe *Lévai Csaba* — mert így alakult a helyzet, hanem azért is, mert technikai borzasztóan elmaradtunk. Ha nekem ma ki kellene mennem, mondjuk Angliába egy modern bányába, valószínűleg hónapokig csak néznék, mert nem igen tudnám átlátni azokat a korszerű berendezéseket, amelyeket manapság ott használnak. Valószínűleg nem is igen fogadnának bányamérnökként, és legalább is így érzem, s más kérdés az, hogy elfogadnák-e az itthon szerzett diplomát. Ellenben, ha az ember gyakorlatot tud szerezni, ha másként nem, fizikai munkával, akkor elképzelhető, hogy utána, ha nem is körletvezetőként, de alacsonyabb szinten hajlandók lennének valamilyen foglalkoztatásra.

— Mindahhoz, amit elmondunk, hozzá kell tenni azt is, ilyen olcsón szakmához jutni, mint aho-

gyan mindannyiunknak sikerült a vājárvizsgát megszerzése, sehol másutt nem tudtunk volna. Ez végül is, akárhogy nézzük, lehetőséget adhat az embernek, egy utolsó kapaszkodót arra, ha nincs munkája, elmehet a vājárvizsgára, mielőtt ne élt volna

ezzel az ember? Szerintem butaság lett volna nem elmenni a vizsgára, elmulasztani azt lustaságból, vagy más okból — mondta végül a bányamérnök körletvezető, aki már nem csak profi favágó, hanem június 19-e óta szakképzett vājár is.

Veress Tamás

A két bányamérnök vājár.

Munkatársai már a tusoló alatt lubickoltak a forró gőzpárákat lövellő vízben. Fecske Lajos azonban nem sietett. Ráérősen kivette a tokmányból a ruhadarabot, és lesöpörte az esztergapadról az ezüst színű, csiga-tekervényes fémforgácsokat. Olajba mártott, nehéz szagú ronggyal fűnyesre törölte a gépét. Fűrdés közben sem igrkezett. Komótosan felöltözött, majd a néptelen üzemudvaron át elindult a kapu felé.

A portásfülkénél egy követ, nehézkesen mozgó árnyék zökkentette ki a nyugalmából. Nagy Károly volt, a művezető. Hóna alatt az üzemből származó, különösen szepre munkált díszlécek ágaskodtak a négy égtáj felé. Fecskét meglátva, idegesen toporgott, és kényeszeredett mosolyra húzta száját. Az esztergályos hirtelenjében nem is kapcsolt. Csak a buszon lengték körül kavargó, zűrzavaros gondolatok.

— Ha neki szabad, nekem is meg kellene próbálni!

Először arra gondolt, hogy kiszerele, és ellopja az eszterga motorját. Végül elállt a tervétől, és egy villáskulcs készlet mellett döntött. Másnap, műszak közben becsúszta olcsó reklámszatyrába a kulcsokat, és idegesen fűrdni indult. A portásnak feltűnt Fecske feszesre húzódo, púpos tászkája. A fülkébe hívta, megmotozta.

A következő napon szegyenkezve, szemtesítve kullogott be a gépterembe. Kollégái összehajoltak, hal-

kan suttoztak egymás fülébe.

— ...vonást, ...összegrevonást! ...Felelősségrevonást! ...Felelősségrevonást!

— ...ki kell rugatni! — ...mit képzeli! ...lejárát bennünket. Két nap múlva elterjed az üzemben, hogy minden esztergályos lop!

A hangulat annyira elmergesedett, hogy értesíteni kellett a művezetőt. Nagy Károly gondterhelten, szuszogva-izzadva lépett hatalmas pocakjával a dobogóra. Gondolatai a két nappal ezelőtti események körül kavargtak. Bal vállát többször idegesen felhúzta, mintha hóna alatt nehezen vihető, hosszú tárgyakat tartana.

Mentegette Fecskét. Edigi jó munkájáról beszélt, esztergályos hiányáról és tervteljesítésről. Az emberekben lassan kihűlt, elszunnyadt a hangulat-parázs. Beindították gépeiket és hangos zakatolás közben elkezdtek a munkát. Fecske Lajos is dolgozott. Kivörösödve, izzadtan hajolt a pad fölé. Tevékenysége nyomán fémszemcsék, spirálok röpködtek le az éles hangon siklító munkadarabról. Talán csak a figyelmes szemlélő vehette volna észre, a szájaszeglétében megbújó, gúnyos mosolyt. A nyolcadik óra végén elégedetten, magabiztos léptekkel indult a fűrdő felé. Csak a délutános műszak dolgozói vetették észre, hogy hiányzik az egyik esztergapad motorja.

Igy van ez kicsiben. És nagyban...? S. D.

Pillanatképek a kutatóvágatból

„Ki vagyunk szolgáltatva a technikának”

Miközben a vállalat szakemberei váltakozó sikerrel tartják tájékoztatóikat a leendő és ma még esetleges hulladéktárolóról... miközben helyenként indulatoktól túlfűtöttek a falugyűlések, addig az 1000 méteres mélységben a hulladéktároló kutatóvágatát úgymond természetes egyszerűséggel hajtják az ott dolgozó bányászok. A 800 méter hosszúságúra tervezett kutatóvágatot az év végéig kell kihajtania az V. sz. bányászati 61-es csapatnak. E vágat a IV-es légaknai üresoldali kerülővágatból indul. Ott jártunkkor a csapat a 193. méternél tartott.

Tisza Péter csapatvezetőt arról kérdeztük, hogy mennyiben más munka — a nagyobb szelvényméretek miatt — e kutatóvágat hajtása, mint a hagyományos vágathajtás. De arról is kérdeztük, hogy a hosszú ideig tartó bizonytalanság után miként fogadták a hírt, hogy megmarad a vállalat, s minden bányászra szükség lesz a továbbiakban. Beszélgettünk vele arról is, hogy fiatalon miként tudja összetartani az e munkára összeverbuvt csapatot, s hogy a korábbiakban végzett bányamun-

kától e feladat mennyiben tér el?

— E csapat 13 tagot számlál, három műszakban dolgozunk, négy fős telepítéssel. — mondta *Tisza Péter* csapatvezető, majd így folytatta: — Tudjuk, hogy meg kell oldani a veszélyes hulladékok biztonságos elhelyezését, így mi nem fogadtuk fenntartással a hulladéktároló tervét. Különbözőben is én láttam Pakson, hogy milyen biztonsági körülmények között dolgoznak az emberek. Így gondolom, hogy a tároló megvalósulása esetén itt is szigorú biztonsági rendszabályokat vezetnek majd be. Ha itt 1000 valahány méter mélyen megvalósul a hulladéktároló, úgy, ahogyan az a nagykönyvben meg van írva, akkor senkinek sem lehet szava, mindenki nyugodtan aludhat. Én is azt teszem, már jó előre — tette hozzá mosolyogva a csapatvezető.

— A vállalat bezárásáról, átszervezéséről annyit, mi is nyugtalanok voltunk, mi is azt találgattuk, mi lesz velünk. Májusban, amikor ezt a munkát megkaptuk, természetesen megnyugodtunk. Amikor a vágathajtó körlet a négy vágathajtó csapattal együtt

a múlt év végén megszűnt, nem igen lelkendeztünk. Az emberek egy része akkor „63 százalékra” ment, másik része fejtési csapatokhoz került. Mi is fejtésbe kerültünk — nem értünk el valami fényes sikereket —, aztán a már előbb említett május hónapban összeállt a csapat. Ez a társaság a korábbi 61-es törzsgárdájára épült, s kiegészült a többi vágathajtó csapatból megmaradtakkal. Jó csapat a miénk, a kezdetben természetesen voltak próbák gondjaink, nézeteltéréseink, de mára már belerázódott a társaság az együttműködésbe, a közös pénzkeresetbe.

— Meg is mosolyogták a csapatot többen — szól közbe *Sánta Sándor* körletvezető — amikor meghalották, hogy a 61-es havi száz méteres tempót diktált jól előre. Az is más e munkában, hogy itt naponta megjelenik a körletgeológus, s a kőzetviszonyokat, rétegződéseket naprakészen dokumentálja.

— Félreértés ne essék — veszi vissza a szót a csapatvezető — nem azért hajtunk, hogy nehogy csorba essék a csapat becsületén, hanem azért, mert a társaság nagyobb része fiatal, s mivel tele van adóssággal, így szükségünk van minden forintra. Jómagam havi 15 ezer forintot fizetek részletekre, úgyhogy gondolhatja, szükségem van a nagy keresetre. Ettől eltekintve, egy percig sem panaszkodom, a jól végzett munkát jól fizetik, s arról nem a vállalat tehet, hogy forintunk annyit ér, amennyit.

V. T.

XVI. Országos Bányász Horgász Kupa a Holt-Tiszán

Amint azt már hírül adtuk, június 9-10-én az Ércbányászati Dolgozók HE csapatának részvételével 26 csapat versenyzett a legjobb helyezésekért.

A Czencz László, Koltai Ferenc, Koltai Zoltán és Musztács Jenő összeállítású csapat igazán kitett magáért felkészülésben, versenyésben egyaránt.

Az újoncként szereplő Musztács Jenő „hozta magát”, felzárkózott az „öregek”-hez eredményességben, versenyzeltemben egyaránt.

Czencz Lászlónak volt a legnehezebb dolga, a váltakozó erősségű szélben célbatalálni a szerencse segítségével szinte lehetetlen volt.

Koltai Zoltán a halfogásban, Koltai Ferenc a barkácsolásban jeleskedett.

A csapatmunka eredményeként siker koronázta a felkészülést a II. hely megszerzésével. De barkácsolásban Koltai Ferenc révén további II. helyezéssel is büszkélkedhetünk.

Végül is a 11800 gr-os harmadik legjobb halfogás hozta fel a csapatot a II. helyre. Itt is — mint az elmúlt évben a pécsi tónál rendezett versenyen — a Szolnok csapata — a házigazda — nyert.

A már megszerzett hírnevet tovább öregbítette csapatunk, további sikeres szereplést kívánunk a versenyzőinknek.

Személyi hírek

Nyugállományba került: Dajka István vasútépítő, Perégi József vágár (III. sz. bányász), Bukovics József vágár, Cséplő László mozdonyvezető, Friedl Ernő föld alatti főcsoatlós, Gáspár Béla körletgeofizikus, Kovács Károly föld alatti főcsoatlós, Ódor István vágár, Sipos István külszíni segédmunkás, Szabó Antal föld alatti csillés, Tóth Béla föld alatti villanyszerelő, Varga Győző vágár (IV. sz. bányász), Nánási Sándor vágár, Szilágyi József vágár, Buzás Vendel csillés, Hodászi Károly vágár (V. sz. bányász), Rónai Jánosné segédmunkás, Győrei István gépkezelő, Solt Dénes gépkezelő, Barka László csillés, Lőrincz István lakatos, Pauli József segédmunkás, Tóth József gépkezelő, Bódi János betanított munkás,

Hofecker Máttyás betanított munkás, Géczi Lajos hegesztő, Hopp István polgári fegyveres őr, Vadász József gépkezelő (Ércdúsító üzem), Dittrich Dezső tehérgépkocsi vezető, Horváth Ferenc gépkocsivezető, Strasser László vágár, Boka Józsefné lámpakiadó (Szolgáltató üzem), Tóth Antal portás (Anyag- és áruforgalmi főoszt.), Molnár Imréné kézilány, Kovács István kazánkezelő, Sipos Imre tervező mérnök, Czencz Lászlóné adminisztrátor (Központ).

Nyugállományba került dolgozóinknak ezúton is megköszönjük a vállalatunknál végzett eredményes munkájukat, és nyugdíjas éveikhez kellemes pihenést, jó egészséget kívánunk.

Meghalt: Kovács Tibor Gábor portás (Központ).

Teniszben az V. üzem „B” még nem lépett pályára

Nagyüzem a GRUND Kupában

A kispályás labdarúgásban tavaszi bajnok a IV. üzem „B”

Foci: Vállalatunk csapatai közül, úgy tűnik, a VISZ-nek sikerült legkevésbé felkészülni erre a mérkőzessorozatra. A többiek apró győzelmekkel araszolgtak a továbbjutást jelentő első két hely felé.

Nehéz helyzetben van a Szálló—Anyagosztály, ill. a IV. ü. „B”—V. üzem, mert egymással is meg kell küzdeniük a csoporton belül.

Eredmények

I. csoport: VISZ—Bőrgyár 1-0 1-4; VISZ „1”—Novokoop 2-5 0-3.

II. csoport: IV. üzem—Steinmetz SE 6-3 3-0; IV. üzem—BM. Tanács 4-4.

III. csoport: Szálló—Dohánygyár 3-4 1-2; Szálló—Anyagosztály 0-3 0-3; Anyagosztály—Dohánygyár 2-1 0-1.

IV. csoport: VISZ III.—Bázis 3-8 4-1; VISZ III.—ÉPFU 10-0 1-5.

V. csoport: Központ—Konzum 2-2 2-1.

VI. csoport: Szolgáltató—MTV 10-1 5-0; Szolgáltató—PIKNIK 4-3.

VII. csoport: V. üzem—Mohács 3-0 0-3; IV. üzem „B”—Bóly 1-3 3-5.

Tenisz: Csak az V. üzem „B” nem lépett még pályára.

Eredmények

I. csoport: V. üzem—MTV 5-0 5-0; V. üzem—Bóly 3-2 3-2.

II. csoport: VISZ (III. üzem)—Kömlő 3-2 4-1; VISZ—Bázis 5-0.

IV. csoport: IV. üzem—BM tanács 0-5 0-5.

VI. csoport: Központ—Sopiana 5-0 5-0; Központ—Geodézia 5-0 5-0.

Asztalitenisz: Nem sikerült a rajt a tavalyi dobogós IV. üzemieknek.

Eredmények

IV. üzem—Hunor 1-0 1-6; IV. üzem—BM tanács 1-6 0-7.

Női kézilabda:

MÉV—Mecsekvidéki 14-8.

A MÉV kispályás labdarúgó bajnokság tavaszi végeredménye:

1. IV. ü. „B”	8	8	—	26	9	16
2. IV. ü.	8	7	—	1	30	8
3. Szálló	8	4	2	2	29	20
4. Központ	8	4	1	3	34	31
5. Anyago	8	3	1	4	19	24
6. V. ü. „A”	8	2	2	4	15	27
7. V. ü. „B”	8	2	1	5	20	21
8. Szolg.	8	1	1	6	20	33
9. III. ü.	8	—	—	8	6	32

Keresztrejtvény

Rejtvényünk vízsz. 1., folytatva függ. 14., 24. és 26. sorában La Rochefoucauld egyik aforizmáját közöljük. Megfejtésül ezt kérjük beküldeni a szerkesztőség címére, 1990. július 10-ig. A helyes megfejtést beküldők között könyveket sorsolunk ki.

1	A	2	3	4	5	L	6	7	8	9	10	11	0	12	13	14	0
14							15									16	
17							18		19					20		21	
22					23		24		25	26			27				0
28				29			30		31	32						33	
0		34					35		36							37	
38	39		40				41					42	43			44	
45	46		47				48		49			50	51				
52			53			54	55	56		57			58			59	
60			61	62			63		64				65			66	
67			68	69									70				1
71			72						73			74				75	
D		76					77	78		79					80		81
82	83						84		85	86					87		
88		89					90		91				92			93	
E																	

Vízszintes: 14. Vegyi úton tisztít. 15. Egyfajta díjazás. 16. Imeretterjesztő szerv. 17. Lop. 19. Megszóllítás. 21. Kiejtett mássalhangzó. 22. Ipari növény. 23. F. A. V. 25. Névelők. 27. Arra a helyre. 28. G. S. 29. Férfinév. 31. Zola regényhős. 33. V. R. 34. Végtag. 35. Renitens, rebellis. 37. Oltalmaz. 38. Kalauz nélküli. 40. Kisantikál. 42. Római ötszázegy. 44. Ismét az előző! 45. Verskellék. 47. Az ég színe. 48. Lóbiztatás. 50. Szedi a lábát. 52. Becézett Antal. 54. Folyó — spanyolul. 57. Arra a helyre. 59. Menyasszony. 60. Visszafr. 61. S. A. 63. Ilyen bejegyzések is vannak. 66. Személyes névmás. 67. Idegen női név. 68. Különös. 70. Időmérés. 71. Tiltás. 72. Mohamedán bír. 73. Helyzete. 75. L. S. 76. Főzeléknövény. 77. K. S. 79. Becézett női név. 80. Kétszer — latinul. 82. Etelizesítő. 85. Állóvíz. 87. Alul. 88. Felfordulás. 90. Vízben tisztított. 93. Létezni.

Függőleges: 2. Kutat. 3. Cetriza. 4. Számnév. 5. Közterület. 6. Etelizesítő. 7. Portéka. 8. Község a bajai járásban. 9. Szibériai folyó. 10. Veszprém patakja. 11. G. R. 12. Nemzeti Tanács. 13. Német névelő. 18. Épület. 20. Női név. 23. Reszket. 27. Híres országgyűlés helye. 29. Dinnyébe kerül. 30. Szerb. 32. Juttat. 33. Az állam fegyveres ereje. 36. Szeged része. 39. Romváros. 41. Fizetés. 43. Kötőszó. 46. Minisztertanács. 49. Ora mérli. 51. Első osztályú. 53. Szintén. 55. Körtöl. 56. Korona magánhangzó. 58. Határozószó. 62. Kőveszt. 64. Azonos betűk. 65. Terrorszervezet. 69. Római 499. 72. Kerület röviden. 74. Apró. 75. Svéd természetű. 78. Aljt. 80. Belül. 81. Bútor fajta. 83. Arc része. 84. Tartó. 86. Azon a helyen. 87. Ipari növény. 89. Római kettes. 90. M. T. 91. Fordított kötőszó. 92. Személyes névmás. 93. Igekötv.

Juhász Károly

Lapunk június elsejéi számában közölt keresztrejtvény helyes megfejtése.

Ha a bányá kimerült, erdszak hasztalan.

Ha a házban nincs szeretet, akkor semmi sincs.

Könyvtalomban részeseink: Szabó András (Budapest, Kürt u. 8. fsz. 1. 1073) Demeter Jánosné, Vági György (Központ).

A technikai sportok napja

Július elsején 15. alkalommal kerül sor, a ma már nagy hagyományokkal rendelkező Modellrepülőnapra. Az idei repülőnap, abban különbözik a korábbiaktól, hogy a pogányi repülőtérén, nem csak a modellezők, hanem a hajdan volt MHSZ különböző szakosztályai is várják a nagyérdeműt. Mohai Istvántól, ahogy megtudtuk, e napon lesz itt minden, mi szemnek, fülnek ingere. A „házigazda” modellezők teljes arsenáljukkal kivonulnak a zöld gyepe. Így ott lesznek a repülősök, a hajósok, az autómódellezők. De ugyancsak megcsodálhatják az e napon a repülőtérre kilátogatók, a rádiós szakág technikáját, a lövészek gyorstüzelésű puskáit és pisztolyait, a békaemberek könnyűbúvár felszereléseit, a szebbnél szebb motoros és vitorlázó repülőgépeket. E felsorolattal közel sincs vége a látnivalók távirati stílusban történő felsorolásának, hiszen ott lesznek még az ejtőernyősök, a sárkányrepülők, és az önálló látványosságoknak is magasan beillő roncsautósok is. Ilyen nagyságú, és ily sokrétű rendezvénynek nem adott még otthon a pogányi repülőtér. E nagyszabású bemutató okáról Mohai Ist-

ván a következőket mondta: — Szeretnénk megmutatni, hogy a technikai sportok nélkül nincsen élet, ezek hozzá tartoznak a szórakozáshoz, a szórakoztatáshoz. Szeretnénk azt is elérni, hogy az itt szerzett élmények alapján, a kisgyerekek, a járókát

elhagyva tudják, lássák, hogy nagyobbacska korukban ezen sportok közül melyiket válasszák. Mert nemcsak a labdarúgás a sport, világbajnokság ide vagy oda.

Az Ércbányász modellezők meghívására osztrák és nyugatnémet modellezők

teszik nemzetközivé a Modellrepülőnapot. A délelőtti tíz órakor kezdődő sportnapon, a délelőtti órákban a különböző szakágak kiállításait, bemutatóit mustrálgathatják az ide kirándulók. Délután három órakor veszi kezdetét a 15. Modellrepülő-

nap. Ennek időtartama, várhatóan három óra lesz. Levegőbe emelkedik az Antonov, a ZLIN, a Szuhoj—21, és többek között a PZL Wilga modell is. Idén először nem csak a repülőmodellekben gyönyörködhet a publikum, hiszen ugyanekkor valamivel magasabban, igazi repülőgépek is tartanak bemutatót.

Az egésznapos látnivalók mellett árusok várják az érdeklődőket, hiszen, ha minden igaz, a hűtőszekrénytől a karóráig minden vásárolható majd. Természetesen sült kolbász is kapható lesz mustárral, de jegelt Szalon sör is, és az üdítő italok bőséges választéka sem hiányzik majd. E napon a látogatók nem csak a földön gyönyörködhetnek a kiállított technikában, hanem 400 forintért a vitorlázó, és 600 forintért a motoros repülőgépből nézhetnek alá a repülőtérre. Az egész napon át tartó sétarepülésre a rendezők a helyszínen várják a jelentkezőket. A belépőjegy az egésznapos programra egységesen 20 forint, mely egyben tombolajegy is. A szerencsések értékes nyereményeket vihetnek majd haza, így pl. repülni képes modelleket. A fődíj: sétarepülés. V. T.

Krampfhardt András és Baglyas János a PZL Wilga és a Szuhoj 26-os modelleket készítik fel a repülésre. Csúndör László felvétele

Modellrepülőnap

Ha Ön e szelvényt kitölti és július 1-jén 14 óráig a pogányi repülőtérén bedobja a „Mecseki Ércbányász” feliratú urnába, lehet, hogy ingyen repülhet az Ércbányász Modellező Klub és lapunk jóvoltából.

Az összegyűlt szelvények közül egyet ugyanis a modellezők kihúznak, és sétarepülésen látják vendégül a nyertest. Használja ki az alkalmat, nyerhet, s azon kevesek egyike lehet, akik ezen a napon fentről nézhetnek le a városra és környékére.

ÉRCBÁNYÁSZ
SZERENCSE-
SZELVÉNY

Név

Lakcím

MECSEKI Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBÁNYASZATI VALLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XXVII. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM

ÁRA: 2,30 FORINT

1990. JÚLIUS 15.

Több, mint 3000 ember sorsa megoldódik

Az UDSZ Bizottsága véleményezte a vállalat szervezeti átalakítását

Jobb lenne belső pályázatot kiírni...

Június 28-án az UDSZ Bizottsága megtárgyalta a vállalat szervezeti felépítésének módosítására készült javaslatot.

Kolsovsky Rudolf vezérigazgató-helyettes szóbeli kiegészítőjében azt hangsúlyozta, hogy az átszervezés talponmaradásunk alapfeltétele. A leváló részek eddig gyakorlatilag nem voltak eredményérdekeltek, ez most előtérbe kerül.

Az szb-tagok elé került részletes anyag csupán elképzelés, a vállalat vezetése fogékony minden javaslatra, testületi véleményre. A változást bizonyítja, hogy az anyag elkészülte után az intézvív bányaművelés vizsgálata céljából létrehozott munkabizottság megállapította, a III. sz. bányászati üzem további (15., 16.) szintjeit nem célszerű feltárni, az üzem meglévő ércvagyonát jövő év őszéig le kell művelni, s az üzem kollektívája fokozatosan áttelepül a IV. és az V. sz. bányászati mai telephelyeire. Ez nem jelenti a III. sz. bányászati felhagyását, hiszen a 14. szintet, a déli vakaknát, a keleti alapvágatot fenn kell tartani vízkimelési, szelöltetési célra.

Elmondta, hogy Varga Mihály vezérigazgató július 1-jei hatállyal megbízásokat adott ki a leendő igazgatóságok szervezésére. Az általános igazgatóságot Varga László (helyettese Baráti Zoltán), a gazdasági igazgatóságot dr. Lábán János (helyettese dr. Moizs Rezső), a műszaki igazgatóságot Laczkó László (helyettese Németh Géza), az üzemviteli igazgatóságot Bánik Jenő (helyettese Tölösi Pál), a bányászati igazgatóságot Turi Gyula (helyettese Fuchs Jenő), az ércfeldolgozási igazgatóságot Róka Péter (helyettese Hornyák Lőrinc), a melléktermék-gazdálkodási igazgatóságot Benkovits István szervezi. Az igazgatóságok vezetőinek kinevezésére 1991. január 1-jén kerül sor.

A bizottság tagjai ezután kérdéseket tettek fel. Milyen lesz a majdani szakszervezeti „felállás”? Megbízta-e már az önálló egységek vezetőit? Nem elképzelhető-e, hogy ezt a szervezeti felállást „felülről” megváltoztatják? Vane már konkrét megállapodás külföldi partnerrel? A megbízott vezetők hogyan válogatják ki a „csapatukat”? Konkrétan meghatározható, kik azok, akik vállalati érdekből itt kell, hogy maradjanak, annak ellenére, hogy sorsuk más módon is rendezhető?

Horváth Sándor, az UDSZ titkára válaszában elmondta, hogy testületi ülés elé kerül a szakszervezeti „felállás”. Valószínű, hogy igazgatóságokként lesz egy-egy alapszervezet, de a függetlenített apparátus létszáma feltétlenül csökken.

Kolsovsky Rudolf elmondta, hogy igen nehéz az önálló egységekhez megfelelő embert találni, aki vállalná is. A vállalati szervezet kérdésében önállóan dönthetünk, nem valószínű, hogy abba mások beleszólnának, főleg nem akkor, amikor az új ipari miniszter azt mondta róla, kívánja, hogy meg tudjuk valósítani. Ez a szervezet olyan szereposztás, melyhez még nem írták meg a szindarabot — utalt a váratlan lehetőségekre a vezérigazgató-helyettes.

A külföldi partnerekkel való kapcsolatban van előrelépés, a nyugat-német szállítást egyelőre rendelték akadályozzák, de várhatóan elhárulnak az akadályok, az új partner tárgyal a kormányval a feltételekről, a szovjet félhez elküldték azt a levelet, melyben kéri, tárgyaljanak a szovjet-magyar uránegyezmény érvényességéről.

Nem szabad hagyni, hogy esetleges felelőtlen ez évi termeléssel a jövő évit tegyük tönkre, ezt szigorúan ellenőrzi a vállalatvezetés.

Nagyon nehéz kérdés, hogy ki menjen és, ki maradjon itt. Egy biztos, ezt csak és kizárólag vállalati érdek alapján szabad eldönteni, s csak azokon a posztokon, ahol a szakembert nem lehet azonnal pótolni.

A hozzászólások sorát Lóránt László nyitotta meg. Bátorinak ítélte meg a nagyarányú létszámcsökkentést, mely bizonyítja, hogy hosszú évek óta túlduzasztott volt a létszám. Kérte, a kft-k vezetőinél óvatosan járjon el a válogatás, a kiválasztásban a tagok is kapjanak szerepet.

Zsirus József ismertette a III. sz. bányászati szakszervezeti alapszervezetnek levelét, melyben kifogásolja az 1/1990. sz. vezérigazgatói utasítás módosítását, mely tényként rögzíti a vállalat új szervezetét, holott ahhoz előbb ki kellett volna kérni a szakszervezet véleményét.

Ugyancsak kifogásolja, hogy már kijelölték az új igazgatóságok felsőbb és középszevezetőit, holott erre jobb lenne belső pályázatot kiírni. Mindenképpen el kell érni azt — írják —, hogy az állások betöltésénél — szaktudásuk alapján — egyenlő esélyt kapjanak a dolgozók, függetlenül attól, hogy melyik üzem állományához tartoznak.

Simon János azt kifogásolta, hogy a tervezett összeállításához termelésben dolgozókat nem kértek fel, s ebből adódott, hogy a közölt létszámok lehetetlenné teszik az üzemelést. Továbbra is vannak párhuzamosságok, melyeket célszerű megvizsgálni. A kutatók létszámösszetételének kialakítása hibás. A tervezet figyelmen kívül hagyja, hogy ami idén nulla eredmény, az jövőre már ráfizetés. Hiányzik belőle a bér, jövedelem, és költség-elemzés. Ő is javasolta, hogy vezetői helyet csak pályázattal lehessen betölteni.

Kukai András aggodalmának adott hangot, hogy az eddigi vertikális irányítási mód felváltása horizontálissal, nem hozza meg a kívánt eredményt. Kifogásolta, hogy csak egy alternatíva került a testület elé, mely például vegyesvállalatra már nem biztos, hogy megfelelő.

Dávid József amellel voksolt, hogy akiknek a sorsa megoldottnak tekinthető, attól váljon meg a vállalat, hiszen sok ember vár a megüresedő helyekre. Kérte, gondolják át a Központ épületének feladását.

Kolsovsky Rudolf reagált néhány észrevételre. Kihangsúlyozta, nem lehetett betű szerint ragaszkodni a rendeletekhez, mert akkor az átszervezés nagyon elhúzódtott volna. A terv nem az íróasztal mellett született, s az igazgatóságok, osztályok létrehozását a célszerűség indokolja, nem a személyes érdekek. Divatos kifejezés ma a hatalomátmentés, de valakinek vezetnie kell a szervezeteket. Nagy jogokat kapnak a horizontális szervezetek, közöttük nincs alá- és fölérendeltségi viszony, kapnak néhány

alapvető paramétert, s részletkérdésekbe senki nem szól bele. Kitért a bérrendszer korszerűsítésére is. Lesz egy személyi alappér, ez mozgatható és egy művezetői, csapatvezetői vélemény alapján. Kétféle pótlék marad, a műszakpótlék és a földalatti pótlék. Ez a rendszer áttekinthető, mindenki által érthető és számíthatóan is használható.

Az igazgatóságok helyéről szólvá kihangsúlyozta, azt a munkához való kötés határozza meg. Sok hely van a vállalat területén, de ezeket külön-külön nem lehet értékesíteni, ezért jobb a Központ épületét kiüríteni.

Horváth Sándor össze-foglalójában azt emelte ki,

Pályázatok a REF asztalán

Huszonhárom munkahelyteremtő pályázatot tárgyalt meg a Baranya Megyei Regionális Egyeztető Fórum július 4-én. Az igen hosszúra nyúlt, de alapos vita eredményeképpen a fórum a foglalkoztatási szempontból kritikusan minősített körzet részére a költségvetésből biztosított foglalkoztatási alaphoz most mintegy 63 millió forint sorsáról döntött.

Ha a szerződések megkötődnek, a beruházások megvalósulnak, úgy a 15 elfogadott pályázat szerint 284 új munkahely teremthető a régióban. A pályázatok a legkülönbözőbb területekről, a legkülönbözőbb vállalkozásokra érkeztek. Tíz pályázat pécsi vállalkozást céloz meg. Van közöttük ipari hulladékfeldolgozástól a számítástechnikáig, autószervertől diszkont áruházig minden. Az elfogadott nem pécsi beruházások is a depressziós körzetben vannak, Pécsváradon, Sásdon, Komlón, Abaligetén és a Tolna megyei Kisvejtén. Fafeldolgozás, mezőgazdasági termékszárítás éppúgy szerepel itt is a palettán, mint gépkecsisjavítás.

Sajnos igazán itt felszabaduló munkaerőnek való vállalkozás elég kevés akad.

Vállalatunk képviselői az ülésen több problémát is felvetettek. Horváth Sándor, az UDSZ titkára azt vetette fel, hogy a pályázatok elbírálásának gyorsítása feltétlenül szükséges, de ez csak úgy képzelhető el ha a szakértők pontos, gyors és felelős munkát végeznek, hiszen az érdekvédelmi szervezetek szakmailag csak az ő véleményükre hagyatkozhatnak.

Mészáros István vezérigazgató-helyettes arra hívta fel a figyelmet, hogy a vállalat átalakulásával várhatóan felgyorsulnak a foglalkoztatáspolitikai események, valószínű, hogy több jelentősebb vállalkozás jön létre, melyek nem a REF döntési hatáskörébe tartoznak majd a kért összeg nagysága miatt.

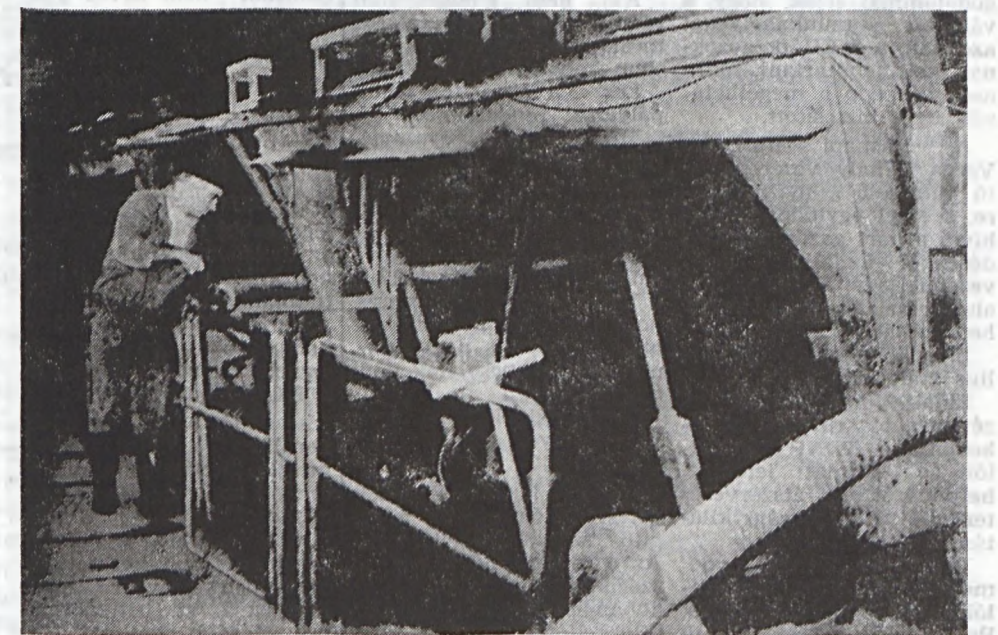
Éppen ezért javasolta azt, hogy kérjük a Munkaügyi Minisztériumot, gyorsítsák fel az összegek odaítélésének menetét.

A vállalat átszervezése valószínűvé teszi, hogy a jövő évre tervezett foglalkoztatáspolitikai eszközöket még ebben az évben kell igénybe venni. Éppen ezért képviselőink kérték az illetékeseket, hogy vizsgálják felül az ezévre tervezett összegeket.

pozitívan kell értékelni, hogy több, mint 3000 ember sorsa megoldódik a térségben. A III. sz. bányászati üzem javaslataiba sok a megszívlelendő, de a gazdasági vezetés törvényt nem sértett a tervezet nyilvánosságra hozatalával. Javasolta, hogy a káderek kialsztásánál mindenkiről gyűjtsenek össze információt, s valóban a legjobb megoldást keressék, próbálják kiküszöbölni a szubjektivitást.

A testület végül tudomásul vette, hogy megkötődtek a jugoszláv-magyar csereüldés szerződését. Harminchárom fő utazhat a jugoszláviai Makarskába augusztus 20 és 30 között, s kap teljes ellátást személyenként és éjszakánként 600 forintért.

„Újrakezdjük”-kor

Következő számunkban összeállítást közlünk az átalakuló Ércdúsító üzemről. Csöndör László felvétele

Három munkanap két ülés

A felgyorsult események és június 28-án az idő rövidebbé arra készítette az UDSZ Bizottságát, hogy július 2-án újra összeüljön.

Előbb Varga Mihály vezérigazgató tájékoztatta a testületet az elmúlt napok történéseiről. Elmondta, nagy erővel dolgozik a vállalatvezetés közös vállalat létrehozásán az ir partnerrel. Az Ipari Minisztériumban lefolytatott tárgyalásokat eredményesnek, biztatónak nevezte. A minisztérium szóvivője, Kardos Antalné elmondta, a kormány tiszteletben tartja elődje döntését, de most azt vizsgálja, miért ilyen döntés született. Álláspontjuk szerint, szeptemberben azt kellett volna kimondani, akar-e a kormány állami támogatást adni az uránbányászathoz, vagy sem.

Most egy rövid összefoglaló jelentés készül a Minisztertanács kabinetülése elé, melyet majd a kormány is napirendre tűz. A legfontosabb kérdés napjainkban az lett, hogy indulhatnak-e újra a feltárások.

A vállalat szigorúan piaci körülmények közötti működéséhez egy sor kérdést még tisztázni szükséges. Új bányatörvény kell, hogy szülessen, rendezni kell az ásványvagyon használatbavételi díj kérdését, a bányabezárások költségeinek finanszírozását stb. A törvény késése azonban nem gátolhatja a közös vállalat létrehozását, a kormány egyedi elbírálása szükséges esetünkben. A Glencar cég kemény feltételei nem lehetetlenítik el a tárgyalásokat, de még az egyezkedés folyik.

Az ir cég megérti, hogy a magyarországi körülmé-

nyek között szükséges a vállalat új szervezeti rendjében prognosztizált mintegy 2500 fős létszám, de további kedvezményeket vár a kormánytól, például a villamosenergia-felhasználásban árengedményt. Tudni kell ugyanis — mondotta a vezérigazgató —, hogy a beharangozott energiaáremelés több, mint 100 millió forint többlet-költséget jelent a vállalatnak, s ezt csak némileg ellensúlyozza az a megtakarítás, mely a három műszak általánossá tételével az éjszakai áramfelhasználásból fakad.

A testület ezután egyebek napirendi pontban elfogadta, hogy 1991. évben a megnövekedett üdülői díjak ellenére fenn kívánja tartani a kapott 14 darab hévízi szanatóriumi beutalót, a várható jelentős létszámcsökkenés ellenére javasolja, hogy csupán 40 százalékkal csökkenjen a hévízi üdültetés, kérte a vállalatvezetést, hogy a sikondai szanatórium eddig 20 forintos költségének megemelését 40 forintra, vállalja át.

A Szolgáltató üzem szakszervezeti alapszervezetének javaslatát, hogy a testület vizsgálja meg a rehabilitáltak rétegszervezeti vezetőségének legitimitását, a bizalmi testület elé utalta.

Ugyancsak a bizalmi testület elé viszi azt a javaslatot, hogy tegyenek közzé felhívást az uránbányászati létszámleépítése miatt lehetetlen helyzetbe jutott, volt dolgozók anyagi megsegítésére.

Javaslatot tettek a BDSZ-nek a Bányászati Alapítvány felosztására, s végül megtárgyalták a magyarheroldeni gyermek-üdültetés tapasztalatait.

A bizottság július 12-re összehívta az UDSZ ös-

MTTSZ: Kezdődhet az érdemi munka

A közelmúltban tartotta az MHSZ Baranya Megyei Vezetősége megyei küldöttközgyűlését.

Tervezett napirendi pontok: — munkabizottságok megválasztása, — megyetitkári beszámoló, — a Magyar Technikai és Tömegsportklubok követségének alapszabály, programnyilatkozat és a határozatok megvitatása, elfogadása, — a testületek, tisztségviselők és az országos küldöttek megválasztása.

Az MHSZ átalakulása Pécs városában már 1990. január 26-án megkezdődött, amikor megalakult a Baranya Megyei Sportkörök Szövetsége, melyhez csatlakoztak a MÉV honvédelmi klubjai.

1990. április 27-én városi klubközgyűlésre került sor ahol megalakult a Pécs Városi Klubok MTT Szövetsége, mint a Pécs Városi MHSZ jogutód szervezete, elismerve az MTTSZ alapszabályait és csatlakozva az országos szövetséghez.

Az MHSZ jogutódjaként 1990. február 24-én megalakult MTTSZ országos szervezete és szervezett tagsága kinyilvánítja, tevékenységében a Magyar Köztársaság Alkotmányát mindenkor tiszteletben tartja.

Sajátos eszközzel rendelkező állampolgárok, különösen az ifjúság sportolási, testedzési és a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló igényeket kívánja kielégíteni, szolgálni. Alaptevékenységének tekinti a sajátos technikai és más

sportok szervezeti kereteinek működtetését a rendelkezésre álló eszközökkel.

A Pécs Városi Klubok Szövetsége elsősorban közvetlen kapcsolatot kívánt létrehozni az országos szövetséggel, kiiktatva a megyei felsőbb kapcsolatot. A megyében lévő többi város viszont megyei szövetséget is létre akart hozni.

1990. június 30-án a többség akarata győzött. A megyei küldöttközgyűlés ki-mondta az MTTSZ Baranya Megyei Szövetségének megalakulását.

Társadalmi elnökeknek Farkas Zoltánt, a Baranya Megyei Vendéglátó Vállalat igazgatóját választották meg. Ügyvezető elnöknek a jelenlévő 78 szavazati joggal rendelkező küldött Bosznai Pált 53 szavazattal választotta meg, aki eddig is az MHSZ megyei munkatársaként dolgozott; 17 szavazatot kapott Fábos György, aki elsősorban a Pécs városi klubok támogatását élvezte. A volt MHSZ megyei titkár, László Emil nyugdíjba vonult.

A megyei MTTSZ megalakulásával véget ért az MHSZ szervezetének átalakulása, az érdemi munkát a kluboknak sürgősen meg kell kezdeni az alapszabályzatnak, programnyilatkozatnak megfelelően.

A megyei és városi vezetőségek eddigi utasításos, számonkéréses irányítási módja megszűnt, helyette a szervezés, irányítás, koordinációs tevékenységnek kell tért nyernie.

Misák Csaba

Az első fúrókalapáccstól az utolsó sodronykötélig

A sors úgy hozta, hogy éppen aznap találkoztam Ormos Lászlóval, amikor véglegesen eldőlt, az év végén a III. sz. bányüzem bezár, pontosabban nem termel több ércet.

Eredetileg azért kerestem az üzem műszaki anyag-gazdálkodási vezetőjét, hogy azokról a bizonytalanság szülte problémákról beszéljünk, amelyek az anyagrendelések terén okoznak nem kevés gondot.

Most már úgy tűnik, nem okoz majd fejfájást Ormos László számára, hogy mondjuk mennyi sodronykötélet rendeljen 1991-re.

Ó egyébként az üzem legrégebbi dolgozója. Hogy az utolsó megrendelést mikor küldi el, azt még nem tudni, de az biztos, hogy annak idején az első fúrókalapácsokat és biztosító anyagokat még ő hozta ide, a III. sz. bányüzembe.

— 1956. augusztus 28-án kerültem a vállalathoz — meséli. Gépésztechnikus az eredeti szakmám és az erőgépkészítő műhelyben lettem művezető. Egy évvel később a jobb kereset reményében vándoroltam át az I. sz. bányüzembe. Később omlasztóként dolgoztam, majd ötvenkilenc augusztus 15-én jöttem ide, az akkori 2-es

csapattal, hogy megkezdjük a táro kihajtását.

Rövidesen megbízták az anyagbeszerzői feladatok ellátásával. Némi nosztalgiaival mesél azokról az időről, amikor megkezdtek a III. sz. bányüzem építését.

Később tmk művezető lett, majd föld alatti lakatos csoportvezetőként dolgozott 1965-től. Nyolc évvel később bízták meg a jelenlegi munkakörének ellátásával.

Közel kétezer cikkfajta csaknem évi 40 milliós készlet naprakész nyilvántartása olvasható a vastag könyvekben, esztendőkre visszamenőleg. Ma már persze mindez a számítógép agyába van táplálva és bármikor lehívható.

Ormos László nap, mint nap az elsők között ér ki az üzembe, hisz 5 órától már jönnek hozzá a bányászok anyagot kiírtni a fültoktól a szerszámokig, a siktól a kulacsig.

Hat óra után riport a főbányamesternél, majd a szokásos napi teendők, hogy minden körlethez a kellő időben eljusson a megrendelt anyag, no, meg, hogy mindig legyen mindenből elegendő a föld alatti bányaraktárban.

(Folytatás a 3. oldalon)

Nyilatkozik a vállalat legfiatalabb szb-titkára Várnagy Ferenc Nem felszámolni, megújítani kell a mozgalmat!

A vállalathoz 1982 októberében jött dolgozni, az Anyag- és áruforgalmi főosztály tmk műhelyében, mint kőműves helyezkedett.

— Tehát, amit elmondtam az az, ami mélyesen felháborított. Még egyszer hangsúlyozom, egyáltalán nem tartom jónak a szakszervezet jelenlegi működését, éppen ezért én is azt mondom, változásokra van szükség. De nem úgy, hogy víz alá nyomjuk, megfojtjuk, mert ez vétek. Pontosán ezért a legjobb tudásom szerint igyekszem eltegnem a dolgozók bizalmának, különös tekintettel, hogy most milyen zűrzavaros helyzet van. Nem a vállalatra gondolkodom, hiszen itt nagyjából kirajzolódik a jövőképek, de a munkavállalók szempontjából most kezd igazán sarkalatos kérdés lenni a szakszervezet, mint érdekképviselet.

Június 18-án a főosztályi kollektíva megválasztotta, megbízta a szakszervezeti titkári feladatok ellátásával.

A Szakszervezetek Országos Szövetsége körül is egyre erőteljesebb hullámokat ver a kibontakozás, a demokratizálódás, az Európához való csatlakozás szele. Mind többen állítják ugyanis azt, hogy a régi rend szakszervezetére, az illetén érdekképviseletre nincs szükség. Ugyanakkor sokan vannak, akik ragaszkodnak a szakszervezethez — elismerve a hibáit — mondván, ez az egyetlen, így, vagy úgy, de hagyományokkal rendelkező érdekképviseleti szervezete a dolgozó tömegeknek. Ugyancsak e sokak nem a szakszervezet szétverésében látják a megoldást, hanem a mozgalom megújításában, ha kell, átalakításában.

— Mi erről a véleménye, és hogyan látja mind ezt a vállalat legfiatalabb szb-titkára?

— Az világosan látszik, hogy az új kormány a régi hatalom egyik kiszolgálójának tekinti a szakszervezeteket, s ezért igyekszik a munkahelyekről kiszorítani azt. Illetve mindenképpen korlátozni akarja a szakszervezetek szerepét. Viszont az új helyzetben, amikor arról van szó, hogy munkahelyek szűnnek meg, mind több munkanélküli keresi helyét a társadalomban, akkor viszont — én úgy gondolom — ez több, mint felelőtlen.

Mivel nincs más érdekképviseleti fóruma a dolgozó rétegeknek, így nem lenne szabad ezek elszűnéséért hadakozni. Nem értem tehát, hogy útban az igazi demokrácia felé, miért kell ilyen hevesen támadni a szakszervezeteket. Természetesen nem kérdőjelezem meg azt, hogy a szakszervezet jól dolgozik-e, avagy sem... Nem mondom azt sem, hogy nem lehetne sokkal jobbat tenni a munkáját. De egész egyszerűen nem tartom azt elképzelhetőnek, hogy minden további nélkül felszámolják.

— Összegezve: a szakszervezet helyzetét milyennek látod, végül is elvállalad társadalmi megbízatás-ként az szb-titkári teendőket?

— Ha ebben az évben még nem is, de a jövő évben már biztosan egyszemélyes kft-ként dolgozik tovább a ma még Anyag- és áruforgalmi főosztály. Abban a felállásban van-e, lesz-e helye a szakszervezetnek?

— Úgy gondolom, sokkal inkább kell, hogy legyen, mint az előzőekben. Akkor is, ha a szakszervezet nem úgy működött, ahogy kellett volna. Ezzel én nem a létjogosultságot kérdőjelezem meg, az számomra egyértelmű. A munkával, a hatékonysággal, az eddigi elfogadottságával vannak nekem is fenntartásaim. Viszont az új helyzetben, amikor sokkal jobban ütköznek a munkáltató, s munkavállaló érdekei, igen is szükség van egy harcos szakszervezetre, s ilyené kell átfórnálni — mondta Várnagy Ferenc.

V. T.

Beszélgetés kereszténydemokratákkal

Június 20-án nyílt levél jelent meg az Új Dunántúli Naplóban, melyet a Kereszténydemokrata Néppárt Baranya Megyei Elnöksége írt, s melyben aggodalommal írják, hogy a vállalati munkahelyeket azoknak a MÉV dolgozóknak kell fenntartani, akiknek másképp a megélhetésük nem biztosított.

A másnapi újságban Varga Mihály vezérigazgató válaszolta a nyílt levélre, s ezzel egyidőben meghívta a párt gazdasági kérdésekkel foglalkozó helyi vezetőit egy beszélgetésre, ahol részletesebben kifejtetik álláspontjukat.

Erre a beszélgetésre július 2-án került sor. Előbb Varga Mihály vezérigazgató röviden tájékoztatta a KDNP képviselőit a vállalat jelenlegi helyzetéről, az átszervezés terveiről, a gazdasági kilátásokról.

Ezután a Kereszténydemokrata Néppárt képviselői, dr. Abaligetesi Gallus, Perényi József és Ursprung János tettek fel kérdéseket. Van-e megfelelő biztosít-

ték arra, hogy akiknek van más lehetősége is, mind elkerülnek a vállalatból?

Mi oka lehet sok embernek, hogy félnek véleményt nyilvánítani?

Aki nem gondoskodott utánpótlása kineveléséről, most miért kerül előnyösebb helyzetbe?

Lesz-e a vállalatban belüli pályázati rendszer?

Mit jelent az egyszemélyes kft.?

Miért nem kerültek a tervek, variációk nyilvánosságra?

Lehet-e anyagilag támogatni a vállalkozásokat?

Van-e garancia arra, hogy a káderkiválasztás objektív lesz, s nem rokonni, baráti kapcsolatok döntenek majd?

Ha valakinek most lenne munkahelye, miért nem engedik el?

A jó légkörű beszélgetést az őszinteség, a segítő szándék jellemezte. Az a meggyőződés, hogy a szociális piacgazdaság, az abban dolgozó vállalatok intézkedései éppúgy nem zárják ki a humanizmust, mint a felebaráti szeretetet.

MESTER
Ercbányász

A Mecseki Ercbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Kablár János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 13-055/32-43
13-055/33-53

Kiadja:
a Mecseki Ercbányászati Vállalat
Felelős kiadó:
Varga Mihály

MÉV Nyomda
7633 Pécs.
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre:
55,20 Ft
Előfizethető:
a szakszervezeti bizalmi laknál
Ny-623-4

Bürokrácia ó!

Ami jó nyugaton, itt nem

Építkezni olcsóbban, gyorsabban

— Egy évvel ezelőtt beszelgettünk — akkor Ön még a tervezési osztály vezetője volt, ma a Thermo-bau—Plastbau Kft. ügyvezető igazgatója — a Plastbau sorsáról, jövőjéről. Akkor örömmel mondta, végre négy évi vajúdnak után beindulhat a gyártósor szerelése, s év végére 500 lakás elemeit sikerül majd legyártani. Ma már tudjuk, a Plastbau házatáján nem így alakultak a dolgok. Mi történt akkor, s mi napjainkban — kérdeztem Zámbo Józsefet.

— Hát igen, sajnos az a gond itt, Magyarországon, hogy sok politikai változás volt, van, de gazdasági vonalon szinte ugyan olyan a bürokrácia vagy még rosszabb. Ennek köszönhető, hogy a mi elképzelésünk nem valósult meg úgy és akkor, amikor gondoltuk. Nevezetesen a svájciakkal kötött szerződés alapján novemberben kellett volna a gépsornak beérkeznie. Ez nem történt meg, csak ez év márciusában, és mindez sem a svájciakon, sem rajtunk nem múlt. Mire mi az engedélyeket beszereztük, mire ezek birtokában a szükséges pénzt át tudtuk utalni, nehéz hónapok teltek el.

— Ez csak az egyik buktató volt, számtalan ilyen tudnék mondani, s nem azért, hogy mosakodjak. Annyi idegességgel járt mindez, az egészségem is megérezte. De erről ne beszéljünk — mondta nagyot legyintve Zámbo József.

— Ez az építési rendszer nyugaton jó tizenöt éve került bevezetésre. Olaszországban, Franciaországban, Spanyolországban alkalmazási engedéllyel működik ez az építési technológia. Ezeket mi beszereztük, lefordítottuk és az ÉMI-nek, aki egyeduralgok ezen a vonalon, benyújtottuk, akik viszont ezt nem fogadták el. Nem jó itthon az, ami a példaként felsorolt három országban megfelel. Annyira sem felelt meg, hogy legalább ideiglenes forgalmazási engedélyt kiadjanak.

— Végül is márciusban megérkezett a gépsor, mi történt az után?

— Túl vagyunk a beüzemelésen, s a próbagyártás során elkészült termékeinkről elismeréssel beszél a feltaláló. Ő azt mondja, mi pár hónap alatt elértük azt a minőséget, amit a franciákkal három év alatt ért el. Jelesre vizsgáztak azok az emberek, akik a gyártáson dolgoznak. Zsúfolásig tele van a csarnok — volt bakonyai kompresszorház — a próbagyártás során elkészült elemekkel, nem is tudunk most ezért többet gyártani. Forgalmazni viszont nem tudjuk, mert az ÉMI nem ad engedélyt. Illetve július végére ígért ideigle-

nes forgalmazási engedélyt. Ez annyit jelent — remélem —, hogy 400 lakásra lesz forgalmazási engedélyünk. Állítólag novemberben adják meg a véglegeset. A startpisztolyt csak akkor lehet majd elszütni. Hiába van megrendelésünk, hiába van érdeklődés, gépek, személyzet, az engedélyek hiányában sem reklámozni, sem építeni nem lehet. Az a gépsor, ami 200 ezer forintot tudna termelni naponta, porosodik.

— Többek között akkor ezzel is mérhető a kft. vesztesége?

— Igen. Végül is a tavalyi év mérlege veszteséget mutat, ami természetesen a kft. életében fél évet jelent. Gazdasági vonalon nem hiszem, hogy gyorsan változik majd a helyzet, s éppen ezért mi mással is foglalkoztunk. Ilyen például a használtruha-árúsítás, mely jó nyereséget hozott a kft.-nek. Vettünk egy mixerkocsit, melyet bérbeadtunk, több kisebb tervezői munkát végeztünk. Tehát maga a kft. tevékenysége gazdaságos volt, viszont ezek a pénzek is mind a Plastbau építési technológia meghonosítását szolgáló beruházásba kerültek. Olyannyira oda ment minden, hogy amit a kft. tagjai összeadtak, 10 millió forintot, s amit mi alkalmazottak nyereségként összehoztunk a fél év alatt, az sem elég. Természetesen mi tudtuk ezt előre, de ha tavaly novemberben elindul a termelés, akkor a hiányzó pénz onnan tudtuk volna kitermelni.

Az első fúrókalapáctól az utolsó sodronykötélig

(Folytatás a 2. oldalról)

Az, hogy a bányaköltség-gazdálkodás és ezen belül az anyagtakarékosság terén az üzem ilyen szép eredményeket ért el, véleménye szerint a kollektív, az összehangolt munka eredménye.

— Persze, a legfontosabb az, hogy a szigorú költség-gazdálkodás ellenére a termelő munkában soha ne legyen fennakadás anyaghiány miatt — vallja. — Tudom, a bányászok gyakran panaszkodnak, hogy valamiből keveset kapnak, vagy, hogy rossz a minősége. Az utóbbiról mi nemigen tehetünk, az előbbiről meg annyit, mi mindentől a kért mennyiséget biztosítjuk. De, ha a körlet raktárában még van hatvan villanykörte és a következő hétig rendelkez még százat, akkor azt egyszerűen leházom a listáról, hisz ez már pazarlás lenne.

Persze, ő tud a bányászok fejével is gondolkod-

ni, hisz az volt valaha, no, meg sok éves tapasztalat révén pontosan ki tudja szűrni a „spájzolás” szándékot. Felettései nem csak emiatt és precizitásért dicsekednek. Sok éve meglévő személyes kapcsolatai révén szinte mindent el tud intézni, meg tud szerezni, így még a legkritikusabb helyzetekben sem fordult elő, hogy valamilyen anyaghiány miatt akadozott volna a termelés. Az év végén mégis nyugdíjba megy.

— Ez is jellemző. Mi ez a megyében az első között adtuk be. Hatvan ember munkahelyteremtésére kérve a 30 millió forintot. Elválták ezt a dolgot, nem tartották gazdaságosnak, de indokolni nem tudták semmivel az elutasítást. Még egyszer pályáztunk, de azt tudom mondani, minek. A legszomorúbb, a legnagyobb ellensége ennek az építési rendszernek az Ipari Minisztérium. Még a régi.

— Most ott tartunk, ismételt, második nekifutásra 7 az 1-hez arányban elfogadták. Most is az Ipari Minisztérium képviselője nem fogadta el, mondván, nincs piaca. De van itthon is, külföldön is. Tavaly a késés miatt komoly megrendelésektől estünk el, a Szovjetunióba kellett volna szállítanunk. Most a svájciak érdeklődnek komolyan, három kamionnyi elemet visznek ki hamarosan. Ha megfelel, tartós kapcsolatra számítunk.

— Hiszi, hogy ebben a gazdasági helyzetben lesz kereslet — mindegy, hogy milyen — építőanyagokra?

— Kevesebben fognak építkezni, az biztos, de a mi módszerünkkel olcsóbban, gyorsabban lehet lakásokat felhúzni, sőt, a hőtechnikai adottságok ennél az építésmódnál a legjobbak. Bizonyítani fogjuk, higgye el!

Veress Tamás

Az első fúrókalapáctól az utolsó sodronykötélig

ni, hisz az volt valaha, no, meg sok éves tapasztalat révén pontosan ki tudja szűrni a „spájzolás” szándékot. Felettései nem csak emiatt és precizitásért dicsekednek. Sok éve meglévő személyes kapcsolatai révén szinte mindent el tud intézni, meg tud szerezni, így még a legkritikusabb helyzetekben sem fordult elő, hogy valamilyen anyaghiány miatt akadozott volna a termelés. Az év végén mégis nyugdíjba megy.

— Igen, decemberben elmentem korengedménnyel — mondja elgondolkodva. — Harmincegy éve dolgozom itt, de hát ez az életrendje. Szívem szerint persze maradnék, hisz nem érzem magam még öregnek. Hogy mit csináljak jövőre? Nincs szőlőm, kiskertem, így aztán azt tervezem, valahová elmegyek még néhány évre dolgozni, talán a szakmában, gépészttechnikusként.

Nógrádi Gábor

A kiválasztás módjai

Beszélgetés három igazgatóság szervezőjével

A vállalat igazgatótanácsa június 6-án jóváhagyta a Mecseki Ércbányászati Vállalat új szervezeti-működési rendjét, amely 1991. január 1-től lép majd érvénybe. Ennek lényege, hogy az említett időponttól nyolc igazgatóság fog működni és a vállalat — további tevékenysége során — 2500 főt tud majd foglalkoztatni.

Ennek kapcsán beszélgettünk dr. Lábán Jánossal, a gazdasági, Laczkó Lászlóval, a műszaki és Turi Gyulával, akit a bányászati igazgatóság szervezésével bíztak meg.

Ércbányász: — Az átszervezés folytán jelentős létszámcsökkenést kell majd végrehajtani. Az embereket — érthető módon — ma leginkább az foglalkoztatja, igényt tart-e a vállalat a jövőben is a munkájukra, vagy pedig távozni kényszerülnek a MÉV-től. Milyen szempontok alapján történik a kiválasztás?

Dr. Lábán János: — Alapvető feladat, hogy a vállalat az átszervezés folytán rentábilissá váljon, a várakozásnak megfelelően működjön. A kiválasztás alapelve is ez. A főkönyvelőktől a raktári segédmunkáig valamennyi üzemeltől megkértem azt a névsort, akik a tágran értelmezett adminisztrációban dolgoznak és, akiknek a problémája korengedményes nyugdíjazással, vagy más hasonló módon nem oldható meg. Ez a névsor tartalmazza a dolgozók életkorát, jelenlegi munkakörét, képzettségét, és egy rövid jellemzést, valamint, hogy mire tartanak alkalmasnak.

— Azt azért szeretném kihangsúlyozni, hogy itt nem egy „humánus” vállalat fog működni. Ezzel a vállalattal szemben az az elvárás, hogy a megváltozott körülmények között talpon tudjon maradni. A kiválasztás alapelve tehát a szakmai alkalmasság. Természetesen lesznek olyan beosztások, ahol felesleg keletkezhet. Gondolok itt például arra, hogy gépipróvónál közel sem lesz annyira szükség, mint eddig.

Turi Gyula: — Ez vonatkozik a bányászati igazgatóságnál a kiszolgáló területre is, ahol alapvetően a gépészeti és villamos szakemberek, illetve a termelést közvetlen kiszolgálók között lesznek olyan munkatársak, akikről meg kell, hogy váljunk. Az említett névsor nálunk is rendelkezésre áll, mindhárom üzem minősítette dolgozóit az eddigi gazdasági tevékenységük és munkájuk alapján.

Ércbányász: — Előfordulhat-e, hogy előnyt, vagy

hátrányt jelent az a kiválasztásnál, hogy valaki melyik üzem dolgozója?

Turi Gyula: — Nem tesszünk különbséget a dolgozók között aszerint, hogy III. sz., IV. sz., vagy épp V. sz. bányauzemi, hanem kimondottan a szakmai végzettség, illetve az eddigi szakmai eredményesség alapján történik a válogatás. A közvetlen vezetői kategóriánál ez a kiválasztás ugyanilyen alapelvek szerint már megtörtént. Méghozzá — szerintem — nagyon szerencsésen alakult, hisz a bányászati igazgatóság leendő vezetői között a III. sz., a IV. sz. és az V. sz. bányauzem szakembereiből szinte azonos súllyal van képviselő.

— Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a közvetlen művelésirányításnak van egy olyan kiválasztási szempontja — de nem ez az elsődleges —, hogy a dolgozó bizonyos helyismerettel rendelkezzen. Ha a munkajogi alkalmasság fennáll akkor ezt a helyismeretet figyelembe vesszük.

Dr. Lábán János: — Én ezt azzal egészíteném ki, hogy a leendő osztályvezetők (gazdasági igazgatók) rendelkezésére bocsátottam az előbb említett névsort. Gazdasági szakemberekre nem csupán a gazdasági igazgatóságon lesz szükség. Így például a bányászati igazgatóságon is lesz egy gazdasági ellátó részleg, ahol például statisztikusra, könyvelőre, számítógépes ismeretekkel rendelkező dolgozókra lesz majd szükség.

Ércbányász: — Ezek szerint az igazgatóságok megszervezésekor összehangoltan, koordináltan történik a kiválasztás?

Laczkó László: — Igen, erről van szó. Azt azonban látni kell, hogy a műszaki igazgatóságon a bányauzemekben felszabaduló szakembereket elhelyezni nem lehet, annál is inkább, hisz ismeretes, hogy az eddigi központi funkciókat ellátó osztályok létszáma a felére csökken. Nagy mozgás tehát a műszaki igazgatóság felé nem lesz, mint ahogy innen sem lesz a bányauzem felé. Az én területemen nagyon súlyos gond a geoszakszolgálatok dolgozóinak sorsa, hiszen a szerveződő műszaki igazgatóságon egyharmadára csökken az igény ezen szakemberek iránt.

Dr. Lábán János: — Visszatérve az én területemre, nagyon valószínű, hogy a „vágási határ” más lesz a gazdasági igazgatóságnál, mint a többi igazgatóságnál. Míg az utóbbiaknál ez január elseje, addig nálunk ez a határ kitolódik, hisz a '90-es évet

a '90-es évre vonatkozó előírások alapján kell zárni. Februárig, márciusig tehát még nagyarányú munkáink vannak, és csak ezután térhetünk át az új szervezeti felállásra.

Ércbányász: — A napokban elkezdődtek az elbeszélgetések. Ez azt jelenti, hogy már konkrét elképzelések vannak arra vonatkozóan, hogy ki az a 2500 dolgozó, akit a vállalat a jövőben foglalkoztatni kíván?

Turi Gyula: — Lényegében igen, de ezt megelőző a feladatkörök szabályozása. Jelenleg abban már teljesen tisztán látunk, hogy a termelési feladatokhoz a vájvégi létszámot meg kell tartanunk. Így a beszélgetések a vájvégi dolgozókkal megindulhattak. Ahogy tisztázódnak a feladatok, úgy haladunk tovább. Történetek már igen fontos döntések. Az egyik ilyen az, hogy melyik üzemre alapozzuk a termelést a jövőben. Az egyik verzió az volt, hogy a III. sz. és a IV. sz. bányauzem lesz az, és szüneteltetjük az V. sz. bányauzemet, a másik, hogy a IV. sz. és az V. sz. bányauzemre koncentrálnunk egy lecsengő és bezáró III. sz. bányauzemmellel.

— A vizsgálat azt igazolta, hogy mindenféleképpen, mind a költség, mind a termelés bővíthetősége szempontjából — ebbe belekalkulálva a hulladék-elhelyezést is — a IV. sz. és az V. sz. bányauzemi termelés fenntartása indokolt. A III. sz. bányauzemet egy „lecsengő” termeléssel be kell fejezni, illetve tartósan szüneteltetni kell a déli vakakna terület művelését.

Ércbányász: — Nem jelenti-e mindez azt, hogy a III. sz. bányauzemiék ezáltal hátrányos helyzetbe kerülnek?

Laczkó László: — Gyakorlatilag a 2500 ember már akkor „megjelent a fejekben”, amikor még az első verzió élt. Most, hogy az elemzések más eredményt hoztak, gyakorlatilag egyetlen egy személyi változásról sincs szó.

Turi Gyula: — Említettem már, hogy nem az üzemhez tartozás a meghatározó, hanem a szakmai alkalmasság. Az összevont bányauzemek életképessége alapvetően nem az „üzemhez tartozáson” múlik, hanem egyértelműen a költség és eredményességi vonaltól fog függeni. Ehhez úgy válogatja az igazgatóság az embereket, hogy ennek a nagy feladatnak megfelelő-e a dolgozó, vagy sem. Ha nem felel meg, akkor nem tartunk igényt a munkájára, ha pedig megfelel, akkor teljesen mindegy, hogy korábban melyik üzemben dolgozott.

Nógrádi

Ingyenes tábor munkanélküli fiataloknak, leendő vállalkozóknak Kedves Fiatal Kolléga!

Ha augusztusban egy hetet tartalmasan és hasznosan akarsz eltölteni, figyelmedbe ajánljuk következő programunkat:

A MaDISz Országos és Mecsekaljai Szervezete, valamint az Optima Kft. 1990. augusztus 24 és 28 között ingyenes tábort szervez 30 éven aluli fiatalok számára. A tábor az alábbi célokat szolgálja:

— Olyan konkrét és kézzelfogható ismereteket nyújtani, melyek segítségével egy vállalkozói elképzeléseket magában hordozó fiatal képessé válik a kezdeti lépések megtételére.

— Kommunikációs problémakezelő tréningekkel egyéni problémák feldolgozása, pszichikai állóképesség fejlesztése.

— A tartalmas szakmai munka mellett élményadó tábori programok szervezése.

— A résztvevő szakértők segítségével megismerkedhet a vállalkozáshoz szükséges konkrét ismeretekkel (gazdasági és munkajogi, társadalombiztosítási, átképzési, bank-pénzügyi, adózási stb.).

— Kézzelfogható segítséget kapnak a vállalkozói engedélyek beszerzéséhez, az újrakezdési hitel elnyeréséhez, és az induló vállalkozás adminisztratív jogi kereteinek kialakításához.

A tábor megvalósítását szakmailag és anyagilag is segíti a Baranya Megyei Tanács Munkaügyi Osztálya, a Megyei Ifjúsági és Sportosztály, valamint a DEMISZ és a MaDISz.

Az érdeklődők az alábbi címen jelentkezhetnek, illetve kaphatnak további felvilágosítást: Optima Kft., Pécs, Rét utca 4. Telefon: 15-257.

A zajártalom II.

A munkahelyek megerősödhet a zajszintjét övönrendszabály rögzíti. Hogy az előírt normákat meg lehessen tartani, ahhoz jelentős műszaki erőfeszítésekre van szükség.

A megelőzésnek két útja van: 1. az általános, vagy helyi zajeszkentés, és 2. a dolgozók egyéni védelme.

Az előbbi műszaki-technikai kérdés, ami főleg a mérnökök, tervezők és építésszek gondja. Ide tartozik a zaj keletkezésének megakadályozása, valamint a zaj terjedésének gátlása a hangszigetelés. Az új ipari létesítmények, gépek és berendezések, valamint szerződések tervezésekor ezekre a szempontokra figyelemmel kell lenni.

Ahol a lehetséges műszaki megoldásokkal még nem tudják a zajt a megengedett szint alá szorítani, ott a zajban dolgozók egyéni védelmére van szükség. Ezt szolgálják az egyéni hallásvédő eszközök, mint a műanyag fül dugók, svéd (bilsom) vatta, Ohropax földugó, fülvédő tok, illetve zajvédő sisak.

Az egyéni védőeszközök közül a legtöbb esetben jól beváltak a hallásvédő vatta (bilsom). Ez főleg a legveszélyesebb magas rezgésszámú hangokat szűri ki, a beszéd megértés szempontjából fontos hangok erősését alig csökkenti. A kezdetben jelentkező kellemetlenségek rövid időn belül megszűnnek, ha a vattát gyakran cserélik és fokozatosan szoknak hozzá.

A zajártalom megelőzését munkaszervezési intézkedésekkel is támogatni lehet. Ilyen a zajos környezetben töltött idő csökkentése, illetve munkaközi szünetek beiktatása. A zajmentes pihenőhelyen töltött munkaközi szünet lassítja a hallásérzékenység csökkenését és elősegíti a ké-

nerálódást. A zajártalom megelőzéséhez hozzátartozik a helyes életmód is. Fontos szerepe van a csendes környezetben töltött aktív pihenésnek, természetjárásnak, kirándulásnak, kiskertkultúrának.

Ezen kívül szükséges a zajos munkahelyen dolgozók rendszeres orvosi ellenőrzése is. Ma már az üzemorvosi rendelőkben van hallásvizsgálathoz szükséges, úgynevezett szűrőaudiométer. Két-három évenként mindenki számára ajánlatos lenne a hallásvizsgálat elvégzése, mert a műszeres mérés olyan stádiumban jelzi a kezdődő halláskárosodást, amikor a dolgozónak még különösebb panasa nincs, hiszen a beszédterületében még ép a hallása.

Az említett védőeszközökkel és rendszabályokkal, a komolyan vett megelőző intézkedésekkel meg lehet előzni a halláscsökkenést, ki lehet védeni a zaj káros hatásait. Ha mindezek ellenére valaki mégis maradandó egészségkárosodást szenved munkahelyi zajártalom következtében, akkor a munkaképesség-csökkenés mértékétől függően (16-25, 26-35, 36-49, illetve 50 százaléknál felett) kártalanításra, járadékra jogosult. A járadék iránti igényt a halláskárosodást dokumentáló audiometrialelet és a zajártalom kialakulásának lehetőségét rögzítő vállalati jegyzőkönyv egyidejű csatolásával a Társadalombiztosítási Igazgatóság-hoz kell benyújtani.

Természetesen elsősorban mindenkinek arra kell törekedni, hogy a munkahelyi zajt mindenütt a káros szint alá szorítsák, és minden ember megfelelő környezetben, egészségkárosodás veszélye nélkül dolgozhassék.

Dr. Debreczeni László

Művelődjünk szórakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház programjából

Ságvári Mozi

17-én: Brazil (színes angol sci-fi).

18-án: Embervadász (amerikai film).

24-én: Casanova (olasz film).

25-én: Zsoldoskatona (olasz kalandfilm).

31-én: Tánckar (amerikai film).

Augusztus 1-jén: Indiana Jones és az utolsó kereszteléslovag (amerikai film).

Az előadások 17 órakor kezdődnek.

Itt a piros, hol (mics) a piros?

Napjainkban minden valamire való vásárban megjelentek a gyufásdobozzal és apró golyóval játszó szerencselovagok. A pécsi „KGST-piacon” működők közül sikerült egyet kifagatnom:

— Hol tanuljátok a játékokat?

— A sitten, vagy idekint „tanfolyamszerűen” régi nagymenőktől.

— Mennyiért adják át a tudást?

— Negyven-száz lepedő (ezres).

— Nem sok ez egy kicsit?

— Később tutin megtérül.

— Mennyi ideig tart a tanfolyam?

— Az alapfogásokat hamar el lehet lesni, de utána még sokat kell gyakorolni. Körülbelül egy-két hónap.

— Naponta mennyi pénz jön össze?

— Átlagban harmincezer. Rossz napokon tíz, de nekem egyszer már összejött nyolcvan is a pécsi autóvásárban.

— Mennyi az esélyem, ha fogadok?

— Semmi.

— ???

— Kézügyesség! Mert, ha véletlenül jó skatulyára mutatsz, akkor sem nyerhetsz. A golyók általában szivacsból vannak és vész helyzetben ügyesen el lehet dugni az ujjak között.

— De én már láttam olyant, aki nyert.

— Azok az etető emberek. Mindig van három-négy haver, aki fogad, ha bátorítalak az emberek. Az etető persze nyer, és nagy reklám közepette elteszi a pénzt. Sőt, néha idegent is hagyok nyerni, hátha kedvet kap a játékhöz.

— Egy idő után már közismertek az etetők. Etető nem félsz?

— Esténként összejövök a többi tolissal (tologató). Ilyenkor megbeszéljük a dolgokat és, ha kell, etetőket cserélünk.

Sárai Dezső

„Ha felépítettétek, tartsátok is fenn”

Körkép a Ságvári Endre Művelődési Házzal

Tartalmi munkára csak saját bevétel A vállalat sokat áldoz rá, de...

A korábbi évek rózsaszínű kárpátját kipréselő nadragyszíjmelete mit sem ért. Már jó ideje nem, hogy lyuk nincs, a csatra is szíj helyett spárgából font a türelem gatyatartó erényövet. Mert erényeink megmaradtak, hitünk is a régi, hiszszük hogy a rossz után nem jön rosszabb a végtelességig.

Talán soha sem volt rózsás a kulturális-művelődési intézmények helyzete. Természetesen anyagi helyzetükre gondolok, s köztudott, hogy a Ságvári Endre Művelődési Ház sem dűskált soha az anyagiakban. Most a fenntartó vállalat gondoljai is közéjük forognak, többen meg is kérdőjelezték, tudja-e, akarja-e a vállalat egyáltalán fenntartani a művelődési házat? Különösen akkor, amikor már nem mondható csak a vállalati dolgozók közművelődési intézményének. A nyitott ajtónkon mindenki beléphet, bárholnan jött, nem kérdezik, hol dolgozik.

— Az elkövetkezendő időben milyen anyagi, működési, fenntartási költségekkel számolnak, milyen gondok elé néz a művelődési ház — kérdeztem Vincze János igazgatót.

— Valamivel több, mint egy évtizede vagyok itt, s folyamatosan azt látom, hogy rossz a művelődési ház helyzete. Soha nem tártuk az emberek elé, hogy bár a vállalat rettenetesen nagy pénzeket mozgatott meg a kultúra érdekében, de még sem tudott soha teljes egészében a fenntartója lenni a művelődési háznak.

— Tartalmi munkára már tíz év óta — én ezt az időszakot ismerem — állandóan a saját bevételvetette be az intézmény. Valahol ez hasznos dolog is volt, már akkor szinte a jelenlegi helyzetet vetítette elő. Én úgy gondolom, a kultúra, a művelődés, itt legyen szó bármely ilyen intézményről, minden esetben olyan terület, ahol nyilvánvaló, nem ülünk a babérjainkon, és úgy működünk, hogy mindent a fenekünk alá raknak. Viszont az abszolút fontos dolog, hogy a napi kinyitás fedezetét

a művelődési intézményeknek meg kell adni. Ami abból áll, hogy az épületet fenn kell tartani, fűteni, világítani kell, ki kell jelölölni, mi a funkciója, mit akarunk, s ehhez milyen személyzetre van szükség.

— Ezt a pénzt le kell tenni. Amikor az áru és kultúra összekapcsolás, szétválasztás vitája volt, én mindig azt mondtam, ez az egy, amit le kell rakni. Lehet szocializmus, lehet kapitalizmus, lehet középkor, ez mindig le volt rakva. Mindig volt az a bizonyos mecenatúra vagy mecenás, lehetett gróf, herceg, az lehetett egy szocialista állam — ez sajnos az utóbbinál nem mindig volt így —, aki lerakta azt a bizonyos összeget, amiből akár egy művészet, iskola akár egy művelődési ház létezni tudott. Azt láttam mindig gondnak a Ságvárinál, hogy ez nem volt biztosítva.

— Nagyon súlyozva mondja, ez, de nem mondja ki kitől várta a működéshez szükséges teljes összeget. Ha a Mecseki Ércbányászati Vállalattól várta, akkor nem tudom, nem kellene-e arról beszélnünk, hogy ez a művelődési ház a város lakossága előtt nyitva áll. Ugyanakkor a város nem száll be a költségekbe, s az állami hozzájárulás évi 300 ezer forintja mosolyogni valóan kevés.

— Nagyon jó a kérdés, így van. Ugyanez volt nekem is a kezdetkor a felvetésem, mert nem értettem. Mindig azt mondtam, s ma is vallom, hogy az a pénzügy, amit a vállalat erre fordít, gyönyörű dolog. Én is ezt kérdeztem, és akkor hol van a város? Szorgalmaztam a szakszervezeti bizottságon, vessük fel a városnak e kérdést. Válaszul különböző dolgokat hallottam, így azt, amikor felépült a művelődési ház, a vállalat a város ellenére létesítette. Így kialakult egy olyan patthelyzet, ha ti felépítettétek, tartsátok is fenn. Időnként s ahogy alakult a helyzet, mindig más és más választ kaptam. De pénzt nem.

— A kérdés nem ide vág, de ha már szóba hozta, hogy milyen választ kaptott, kapott-e választ arra,

mi lesz a művelődési házzal?

— Hogy mi lesz a sorsa? Nem lehet erre választ kapni. Nekem az a keserű tapasztalatom, amikor felmerülnek a napi fontosságú kérdések, soha nem kapunk akkor választ, amikor kell válasz rá. Vannak a kérdések, s nincsenek rá válaszok. Itt ez a helyzet, mi legyen a művelődési ház sorsa? Az, hogy legyen, ne legyen, hogy és mint legyen. Azt, hogy a vállalat el akarja adni, nem tudom. Mert amikor megkérdezem a szakszervezetet, hiszen annyi mende-mondát hallunk — nincs konkrét válasz.

— Mennyi pénzből gazdálkodik a művelődési ház?

— A vállalattól hárommillió négyszázezer forintot kapunk, ennek nagyobb részét természetbeni juttatásként, azaz fedezik a fenntartási költségeket. A pénz másik részét negyedévenként utalja át a vállalat. Van még a már említett állami támogatás, s ezek együttesen nem elegendőek a kinyitáshoz. Ahhoz még hozzá kell tennünk 1,2 millió forintot, hiszen 5,5 millió forintos költségvetéssel dolgozik a ház.

— Általában 1,5 millió forint az éves bevételünk, de ennek az egyharmada az, ami a napi kinyitás költségeihez kerülhet, a többi pénz felhasználódik, hiszen abból tud tovább működni az a terület, például a színház, s így képes önmagát fenntartani.

Ez nem egy területen jelentkezik, hiszen ami itt működik, pénzbe kerül, s van, ami veszteséges, van ami nyereséges. Ennyiben különbözik ez az ipari gondolkodástól, mivel a kultúránál ez az, amit számolnunk kell, kell olyan dolgokat csinálnunk, ami pénzt hoz, s abból a felesleget átteni olyan területre, ami nem hoz nyereséget. Egy könyvtár soha sem tud pénzt hozni, nem képes eltartani magát, így eltartásához a kultúra más ágazatából kell „megtermelni” a fenntartásához szükséges anyagiakat. Természetesen ez az állapot tarthatatlan.

V. T.

Az átalakuló Szolgáltató üzem

— Legutóbbi beszélgetésünk a Szolgáltató üzem helyzetét, sorsát boncolgatta, de akkor konkrétumot nemigen tudott mondani. Nagy általánosságban említette, hogy a Szolgáltató üzemmel, s azon belül az öntödével, a műszergyártással mi lesz. Ma már tudjuk, az üzem, s az említett részlegek sorsa is jobbra fordult. De azt nem, miként is kezdik majd az új évet — kérdezem **Bánik Jenő** üzemigazgatót.

— Az mindenki előtt világos — válaszol —, miként is akar a vállalat előremozdulni. Teljesen egyértelmű az, minden olyan tevékenységet, amely nem közvetlenül kapcsolódik az alaptevékenységhez, a vállalat igyekszik leválasztani. Önálló jogi személyiségű vállalkozásaként kívánja a jövőben azokat a területeket működtetni.

Az üzemeltetési igazgatóság

— A jelenlegi Szolgáltató üzem a jövő évtől a vállalat üzemeltetési igazgatóságaként fog működni. Körülbelül 350 fős létszámmal, s fő feladata lesz az üzemeltetési és energetikai feladatok elvégzése. Így a teljes villamosenergia-hálózat, hőenergia és kommunális szolgáltatások biztosítása. De ugyan így a főszellőztető berendezések üzemeltetése és karbantartása, a vállalati hírközlés működtetése, valamint az energiagazdálkodással összefüggő feladatok ellátása. Ezen túlmenően az érc és meddő szállítása a társzintű aknarakodóktól az EDÜ törőig, illetve meddőhányóig. Ez a jelenlegitől eltérő szervezetben fog történni, mert egy irányítás alá kerül a csille- és a külszíni szállítás. Ehhez a területhez tartozik a külső tárolóhelyek üzemeltetése, valamint a bányába történő bányászati anyagok beszállítása, biztosítása.

— A következő nagy terület, a gépjavítási részleg munkáját öleli fel, ami a korábbi vállalati rendszertől eltérően kiterjed a teljes bányagépparkra. Ez a külszínen szervezett cseregépés, vagy bányában végzett fődarabeserés munkát jelenti. Az közismert, hogy hosszú évek óta ebben a rendszerben folyt a rakodógépek javítása, s most tulajdonképpen ez a rendszer kerül kiterjesztésre valamennyi bányagépre. Itt emlitem meg a fűrészsár, fűtésgecs gyártását is, amely marad.

A vállalkozások

— Azok a területek, amelyeket nem említett, értelemszerűen kiválnak, s vállalkozásba kezdenek?

— Igen, azokra vonatkozik az, hogy nem közvetlenül kapcsolódnak a főtevékenységhez, s ezért önálló jogi személyiségű vállalkozásaként leválaszthatók. Konkrétan az öntödét, a

műszergyártást, a gépkecsijavítás és -szállítás ércszállítástól független részét értem ezen. A javítás vonatkozásában az az elképzelés, hogy az ércszállító gépjárműveknek a javítását is a majdani vállalkozásnál rendelné meg a vállalat. A jelenlegi központi műhelyre, és valószínű, az EDÜ hasonló kapacitására is építve szeretnék létrehozni egy vasipari gyártó vállalkozást, amely a vállalatnál is megrendeléseket kapna. Emellett nyilvánvaló, hogy ez a vállalkozás további külső megrendelésekkel biztosíthatja kapacitásának teljes kihasználását.

— Vállalkozást szervezünk a villamosági területen is, egy pontosan meg nem határozott körben. A feladat itt is bizonyos belső megrendelésekre épülne, telephelyi szolgáltatásokra is gondolok, arra, hogy a karbantartási munkákat is végezzék, de ugyan így, a megalakuló vállalkozások villamos munkáit, s a vállalat által megrendeltek is. Ezekon kívül külső gyártási és szerelési munkákat vállalnának.

Az öntöde

— A két nagy, az öntöde és a műszergyártás vállalkozói ügye hol tart? A korábbiakban mindkét terület megrendelés-hiánnyal küzdött. Az önálló lábonálláshoz lesz-e elegendő megrendelésük?

— Alapvetően külön kell választani az öntödei, illetve műszergyártási helyzet értékelését. Teljesen más a helyzet mindegyiknél. Az öntödei tevékenység a vállalat keretén belül indulása óta nyereséges, ez egyértelműen kimutatható. Az öntödei problémák hangoztatása sohasem veszteséges tevékenységet takart. A megrendelések visszaesése, s így a csökkenő nyereség volt az, ami gondot okozott. Az öntöde kapacitása ideálisan 2200 tonna teljesítésre van évente lekötvé. Ez jónéhány éve visszaesett, ez évben 1700—1800 tonna körül lesz, de a vállalati eredmény még mindig 20 millió forint. A jelenlegi, meglévő rendelés állománya — megítélésünk szerint — hosszútávon is biztosított.

— Sem az öntöde, sem az üzem, de még a vállalat sem volt ösztönözve arra, hogy ezt a nyereséget minden határon túl növelje. Ha nagyobb eredményt hoztunk volna, akkor sem tudtuk volna jobban ösztönözni a dolgozókat. Nagyön érdek az, hogy amióta megvan az öntöde, mindig létszámmegnöveléssel küzdött. Amióta a létszámmegtakarítás bére felhasználható további ösztönzésre, megszűnt a „létszámmegnövelés” kategória a fogalmak közül. Már most, a vállalkozás szervezése kapcsán látszik az, hogy a jelenleg ismert rendelésállományra sok lesz a mostani létszám is. Egy megfelelő ösztönzési, érdekeltségi rendszer esetén valószínű,

hogy az öntödei vállalkozás a jelenleginél is kevesebb létszámmal fog dolgozni.

A műszergyár

— A műszergyártásnál a legnagyobb problémát az jelentette, hogy a bakonyai telephely meglehetősen nagyvonalú elképzelésekre készült. Maximálisan 300 főre lett kiépítve, s 300 millió forintot árbevétel, mint végső cél szerepelt a tervek között. Ezek a korábbi nagy tervek több ok miatt nem teljesültek. Január elején 120-an dolgoztak, de gyakorlatilag majdnem munka nélkül álltak a műszergyáriak.

— Akkor döntöttünk úgy a vállalat vezetésével, hogy megpróbáljuk a műszergyári kapacitásunkat megrendelésekkel lefedni, s ehhez beindítottunk egy rendkívül intenzív piackutató tevékenységet. A mostani helyzet az, hogy a piackutató munka eredményeként most úgy látjuk, lesz megrendelés, lesz munka a műszergyártás profiljára, s ezt az évi számok is alátámasztják. Az első fél éves árbevétel 5 millió forint lesz, míg a második felévet 15 millió forintra prognosztizáljuk. Jelenleg 100 dolgozója van a műszergyárnak. Nyugodtan merem mondani, van létjogosultsága a műszergyári bázisára alakítandó vállalkozásnak.

— Mikor lesz e két részlegből önálló vállalkozás?

— Az önálló vállalkozások szervezésével kapcsolatos jogi, gazdasági, adminisztratív problémák elvégzésével a Coopsystem Szervezési és Vezetési Irodát bíztuk meg. Időközben rangsoroltuk az egyes tevékenységek megalakítását olyan értelemben, melyek azok, amelyeknél jelenleg is adott a feltétel ahhoz, hogy akár év közben is átalakulhassanak. Melyek azok, ahol a vállalati függőség miatt, illetve a piaci helyzet kialakulatlansága miatt célszerű december 31. után az átalakulás. Az első kategóriába vettük az öntödét. A Coopsystem szervezője megkezdte itt a munkát, s a jelenlegi vállalati elképzelések alapján célszerű vállalkozási forma a részvénytársaság lenne. Amennyiben a külső feltételek biztosítottak lesznek, elképzelhető az október 1-jei megalakulás. A Szolgáltató üzem keretéből alakítandó többi vállalkozásra az az ütemterv készült, hogy január 1. lenne célszerű az indulásra. E területeken meg kell keresni a legjobban odailleső vállalkozási formát.

A hangulat

— Ön az előzőekben említette, hogy az üzemeltetési igazgatóság létszáma körülbelül 350 fő lesz. Ma viszont az üzem 900 dolgozót foglalkoztat. A két szám közötti különbség mind a vállalkozások tagja

lesz? Nem akarom megkezdni a kérdést, lesznek, akiket elküldenek?

— Ha a létszámot megszerkesztve nézem, akkor az év végéig a nyugdíjba vonulók, a keresetkiegészítésben részesülők száma akkora, hogy elvileg mindenkinek biztosított lenne a helye. De ez csak a létszámot nézve így, mert a szakmai összetétel szempontjából az üzem rendkívül heterogén tevékenységéből adódóan, lesznek olyan szakmák, ahol felesleg, másutt meg hiány mutatkozik. Így lesz, akiket nem tudunk alkalmazni, ugyanakkor, elsősorban a bányászemekből felszabaduló — például — lakatosoknak tudunk munkát ajánlani.

— Általában milyen az emberek hangulata, megnyugodott a többség, vagy még mindig bizonytalannak látja a sorsát?

— Saját ismereteim szerint azt mondhatom, nem jó a hangulat, idegesek az emberek. Erősen nagyvárják a július végéig befejezésre kerülő elbeszéléseket. Nagy a türelmetlenség, hiszen tudni akarják az emberek, mi lesz velük. A létszám kiválasztásához időre van szükség, de azt tudom ezúttal is ígérni, hogy mindenképpen szeretnénk és akarjuk is tartani a július végi határidőt. Nagyon sok tájékoztatást tartottunk az elmúlt napokban, hetekben, s folyamatosan kívánunk is tartani tájékoztatást. Ennek ellenére rendkívül nagy az igény a személyes elbeszélésekre, amikor végül is a személyes sorsok tisztázódnak.

— Az alakulandó vállalkozásokkal kapcsolatban is igen sok probléma merül fel, egyrészt emberi, másrészt bizalmatlansági problémák vannak. Az emberek zöme — s ez értendő a vezetőkre is — nem ismeri a lehetőségeket, s amit valaki nem ismer, attól mindig fél. Bizalmatlansági kérdésként merül fel az is, hogy nem mindenütt bíznak meg az emberek a kijelölt vezetőkben. Kölcsönös párbeszédet igyekszünk a bizalmatlanságot eloszlatni, mert az biztos, ma garanciát nem lehet arra adni, hogy akár a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál, akár az újonnan szervezett vállalkozásokban nyugdíjig biztosított a foglalkoztatás. Ez gondolom érthető, csak még nagyon szokatlan mindannyiunknak.

— Minden bizonytalanság ellenére merem azt mondani, hogy az itt felsorolt területeken alakítandó vállalkozások alkalmasak arra, hogy gazdaságos munka, jó vezetés, jó piaci munka esetén életképesek legyenek. Az itt dolgozó kollektíva képes arra, még ha nem is szokta meg e követelményeket, hogy viszonylag gyorsan alkalmazkodni tudjon az új körülményekhez.

— Köszönöm a beszélgetést.

Veress T.

Találkozás amerikai munkaügyi szakemberekkel

Pécs nem Pittsburgh, de...

Június közepe óta egy kormányközi megállapodás keretében Baranyában tartózkodnak az Amerikai Egyesült Államok Munkaügyi Minisztériumának szakemberei a céllal, hogy tapasztalataikat megosztva segítséget nyújtsanak a térség egyre súlyosbodó foglalkoztatási problémáinak megoldására.

A delegáció tagjai június 27-én a Központban találkoztak vállalatunk dolgozóival, ahol egyben ígéretet tettek arra, hogy — bár a programjuk elég zsúfolt — minden méves érdeklődővel, aki kérdéssel, vagy tanácsért fordul hozzájuk, a későbbiek során személyesen is beszélgetnek.

Komarás Károly, a megyei tanács munkaügyi osztályának vezetője felajánlotta, hogy ezekhez a „négy szemközti” beszélgetésekhez a hónap végén a megyeházán biztosítanak majd helyiséget.

S hogy a hangsúly a „négy szemközti” van? Nos az hamar kiderült, hogy a jelen lévő dolgozóink többsége vállalkozáson töri a fejét, már konkrét elképzeléseik is vannak, ám értelmetlen okokból ezt most még nem szeretnék széles körben „népszerűsíteni”.

Így a mostani kótetlen beszélgetés során jórészt csak általános problémákról esett szó.

Mr. Donald I. Kulich, a delegáció vezetője elmondta, hogy most még csak ismerkednek az itteni körülményekkel. A munkanélküliség és a foglalkoztatási problémák orvoslására hasonló eszközöket alkalmaznak az Egyesült Államokban is, mint nálunk (például: átképzési, vagy áttelepítési támogatás). Szólt arról, hogy a tömeges munkanélküliség problémáival nekik is szembe kellett nézni. Módszereket, eszközöket dolgoztak ki ezek orvoslására. Az így szerzett tapasztalatok egy része remélhetőleg Magyarországon is hasznosítható, bár véleménye szerint, hazánkban sajátosan magyar megoldást kell találni.

A szakember Pittsburgh példáját említette, amely egy hatalmas acélipari központ az USA-ban. Itt néhány éve a kedvezőtlen piaci viszonyok miatt nagyarányú elbocsátások voltak. Az acélipari munkások ezrei kényszerültek pályamódosításra. Azóta Pittsburgh a szolgáltatások városa lett, és ma már nagyon sok egykori acélgyári munkás számítógépeket kezel. Olyanok is, akik egész életükben gyárban dolgoztak.

Nem kell félni a pályamódosítástól és a vállalkozástól sem. Erről is szólt **Anna Weatherley**, aki nem

a delegáció tagjaként, hanem, mint üzletasszony tartózkodik városunkban. Igaz, a vállalkozó csak magára számíthat, és saját lábára állni nagyon nehéz, de meg kell tenni — mondta.

Ó egyébként a fafaragáshoz, a díszkóvács és bőrmunkákhoz értő vállalkozóknak esetleg üzleti ajánlatot is tudna tenni.

Az egyik dolgozó arról érdeklődött, hogy mi az, amit érdemes külföldre gyártani. Vállalkozni — véleménye szerint — ma már csak ilyenre érdemes, hisz az itteni fizetések csak arra elegendőek, hogy kifizessük a rezsit, és ne haljon éhen a család.

Persze, ez azért nem egészen így van. Ezzel kapcsolatban **Éváné dr. Kamarás Zsófia**, a munkaügyi szolgáltató iroda munkatársa elmondta, hogy a Magyar Gazdasági Kamaránál ma már meg tudják mondani, mire érdemes vállalkozni, mire van kereslet. Szólt arról is, hogy már régóta naprakész adatai vannak a munkaügyi szolgáltató irodának a megyei munkaerő-piacról.

Több szakmában is nagy a kereslet, ám nem biztos, hogy az az igazi segítség, ha ilyen 7—8 ezer forintos munkahelyeket ajánlanak az embereknek. Így az iroda most a vállalkozók felé fordul, hogy azok jelezzék igényeiket, milyen szakmával rendelkező munkaerőt rendelkező munkaadóknak ajánlanak a kidolgozása most kezdődött el.

Mészáros István általános vezérigazgató-helyettes záravában szólt arról, hogy amennyiben a vállalat megmarad — ez természetesen csak jelentős létszámeépítéssel képzelhető el —, mintegy 800 embernek saját magának kell önmagáról és családjáról gondoskodnia. A többiek sorsát (például: korengedményes nyugdíjazás, 63 százalékos) rendezni tudják, illetve a vállalat, valamint a szerveződé kft-k biztosítják majd a további foglalkoztatást. A föld alatti vajúgató létszámra továbbra is szükség lesz, így egyetlen bányásznak sem kell attól tartani, hogy az utcára kerül.

A vállalkozásokról szólva, óvva intett a túlzott optimizmustól. A nyugati országokban ugyanis minden tíz vállalkozásból kettő ha megéri a második évet.

A vezérigazgató-helyettes véleménye szerint a jelenlegi foglalkoztatáspolitikai eszközök nem elegendőek a problémák orvoslásához, és a gondok rendezéséhez a kormányzatnak is segítségre lenne szüksége.

N. G.

Halászlé-főző-verseny a szökei tónál.

Csöndör László felvétele

TENISZ

Kitűnően szerepel a VISZ (III. üzem) tenisz csapata a Grund Kupában. Az Andacsi, Adám, Pados, Berényi összeállítású együttes eddig valamennyi mérkőzé-

sét megnyerte a csoportküzdelmek során. A Bázis-BEV ellen mindkét találkozó 5-0 arányban nyertek és az MSZB Komló ellen is dupláztak. Padosék

idegenben és otthon is 4-1-re győztek és, ha a Baranyatej ellen is diadalmasnak csoportgyőztesek lehetnek. Csöndör László felvételén a III. üzemiek be- melegítés közben.

Repülőnap '90

Légibalett a repülőtéren

A közelmúltban a pogányi repülőtéren rendezték meg a Duna Kupa rádióirányítású repülőmodellek versenysorozat első fordulóját. A nemzetközi versenyen szép számban álltak a zöld gyepre Ausztria, a Szovjetunió és Magyarország modellezői. Az osztrákok Dworán nem volt tekintettel sem a házigazdákra, sem a többi versenyzőre, imponáló műrepüléssel győzött honfitársra, Danksagmüller és Szabó Róbert gyöngyösi modellezők előtt.

A rádióirányítású sebességi kategóriában szép pécsi siker született. A győzelmet Mohai István, az „Öreg” szerezte meg, országos rekordidőbe hajszolva a kis gépet. Őt a dobogón a tatabányai Szabó, az orosházi Nobik és a Mohai tanítvány Bagjas követte.

A kétnapos verseny eredményhirdetése után vette kezdetét a háromórásra tervezett repülőnap. A sikeres műsort a főrendező, Mohai István így foglalta össze:

— Nagyon régi gondolat volt egy ilyen jellegű repülőnap megrendezése. Az alapja az volt, hogy az országot, s Európát járva sok ilyen rendezvényt láttam, de Pécsen ennek megrendezése eddig nem volt lehetséges. Hibás felfogásból az MHSZ megyei vezetői erre nem voltak partnerek, nem állt érdekükben az ilyen szórakoztatás megrendezése. Az is igaz a korábbiakra, hogy a szakágak között is nagy volt a széthúzás. E felfogás megszűnésével, úgy tűnik, mi is közeledünk egymáshoz. Ezt reprezentálja a rendezvény, s az, hogy délelőtt

tíz órákor már bebizonyosodott, az emberek szeretik a repülést, az ilyen szórakozást. A délutáni főműsorra — becsülésünk szerint — kétezeren jöttek el, és azóta is sokan elmondták, ilyen látványos produkciókat eddig Pécsen a közönség nem láthatott. Gondolok például Besenyei Péter EB-bronzérmes műrepülésére a ZLIN-50-es géppel, s arra a légi ballettra, amit produkált a levegőben.

Látványosság volt a nagydíjazott ultrakönnyű túrarepülőgép is, de úgyszintén az ejtőernyősök parádés, színpompás égitánc. A sárkányrepülők is először mutatkoztak ennyire emberközeli, és minden résztvevő — 120-an — összefogott, hogy ez a show-műsor látványosság legyen, azt akarták, hogy a közönség többet kapjon, mint ízelítőt e technikai sportokból.

A szélvihar — sajnos — a program második felét elfújta. Nem baj, majd jövőre ismét találkozunk, s szeretnénk akkor még látványosabb programmal fogadni az egyre növekvő számú közönségünket — mondta búcsúzásképpen az „Öreg”.

V. T.

Nyereményjegyzék a rendkívüli „CSIMPI” sorsolásról

A Pécsi Dohánygyár által felajánlott díjakat a következő sorszámú tombolák nyerték:

435 242 videolejátszó
701 030 BMX kerékpár
335 901 sporttáska
205 716 sporttáska
151 309 sporttáska

23 245 sporttáska
435 873 bőrfoci
433 036 bőrfoci
307 618 bőrfoci
502 790 bőrfoci
1 005 283 asztalitenisz-ütő (2 labdával)
100 710 asztalitenisz-ütő (2 labdával)

1 150 658 asztalitenisz-ütő (2 labdával)
41 233 asztalitenisz-ütő (2 labdával)
115 091 asztalitenisz-ütő (2 labdával)
200 388 1 pár tollasütő (2 labdával)

255 059 1 pár tollasütő (2 labdával)
326 646 1 pár tollasütő (2 labdával)
992 703 1 pár tollasütő (2 labdával)
504 134 1 pár tollasütő (2 labdával)
33 777 fogyikorong
505 131 fogyikorong

A nyeremények átvehetőek 1990. szeptember 15-ig. A baranyai nyertesek: Pécs PÁTRIA Üzletházban (Rózsadomb); vidékieknek a nyertes szelvényt a következő címre kell küldeniük: Nr. 1. GRUND KFT. (Pécs, Krisztina tér 23.).

Grund Kupa

Harmadik hely horgászatban

Június 30-án és július 1-jén a Malomvölgy II-es tónál tizenöt csapat részvételével rendezték a Grund Kupa '90 horgászversenyt. A nagyszabású seregszemlén vállalatunkat a IV. üzem csapata képviselte Ákl Tibor, Bujtor Béla, Szukk Ferenc, Jakab András összeállításban.

Horgászaink kitűnően szerepeltek, hisz az összesített csapatversenyben a Hunor II. és a Komló Bányászmozgás mögött végül is a harmadik helyet szerezték meg.

Oroszlánrészt vállalt a sikerben Ákl Tibor, aki az első versenykörben, az éjszakai horgászatban a legjobbnak bizonyult. Másnap reggelre azonban fordult a horgászszerecske, így a petőcök némileg visszaestek, ám az összesített horgászversenyben így is sikerült megszerezni a harmadik helyet.

A hétralévő három számban: célabadás, elméleti teszt, valamint halászlé-főzés, a sorrend már nem változott, így a IV. üzemiek tovább gyarapították a pontjaik számát az összesített versenyben és újabb nagy lépést tettek a Grund Kupa megnyerése felé.

A mieink közül az egyéni versenyben Ákl Tibor szerepelt a legjobban, végül is negyedik lett a népes mezőnyben. Ebben a kategóriában egyébként Os-

váth István, a Gázmű versenyzője győzött nagy fölénnyel. A szerencsés sport-horgász csaknem harminc kilónyi halat fogott a ver-

seny időtartama alatt, miközben egy rekordmértetű, 12 kilós amúr is a horgára akadt.

Nógrádi

Savarika Kupa

A Központ Fal(ko)ba ütközött

Június 23–24-én Szombathelyen rendezték a Savarika Kupa kispályás labdarúgó tornát, melyen vállalatunk képviseletében részt

vett a VISZ-III. sz. bányászati és a Központ együttese is.

Az ország minden részéből összesereglett harminc

csapat hat selejtező csoportban körmérkőzést vívott az elődöntőbe jutásért. Az előcsatározások során mindkét mérkőzés együttes jól szerepelt.

A VISZ a Székesfehérvári Isopurt, a Sportliget és a komlóiakat megelőzve a VAOSZ Szombathely mögött a második helyen végzett csoportjában, ám ez kevés volt a továbbjutáshoz.

Elődöntőbe került viszont a Központ csapata. Bodácsék a Szombathelyi Betonip, a Vas megyei Tanács, a BOV Szentés és a SZAEV Nyíregyháza legyőzésével csoportelsőkk lettek.

A döntőbe jutásért a tavalyi győztes Szombathelyi Falco csapatával mérkőztek, és nagy csatában 2-1 arányban alulmaradtak. Nem mondhatni, hogy a vállalati bajnokot ezen a tornán kegyeibe fogadta volna Fortuna, hisz nem elég, hogy a mezőny legerősebb csapatával kellett megmérkőzniük, de sorsolásuk is olyan volt, hogy amíg délelőtt csak egyszer léptek pályára, a másik három csoportmérkőzés délutánra maradt. Nem csoda hát, hogy az utolsó összecsapásra már elfogyott az erő.

A mieink számára annyi vígasz maradt, hogy a Falco megvédte tavalyi elsőségét, így végül is a torna legerősebb csapatától, a későbbi kupagyőztestől szenvedtek csak vereséget

N. G.

Gondolatok utcanév ügyben

Olvasom kedvenc délutáni napilapomban, hogy a „négy évtizedig tartó óriási ideológiai töltetű utcanévadási (pontosabban változtatási) buzgalom visszarendezésén munkálkodnak ma országunkban”. Pécsen is 25 belvárosi és 43 egyéb városrészi utca nevéét kívánják megváltoztatni.

A névváltoztatást a belvárosban a nosztalgia, az egyéb városrészekben a kommunisztalanítás jellemzi. Ez elgondolkodtat és javaslatokra serkent.

Kedves leendő városatyák és -anyák! Ne esünk újra ugyanabba a hibába, mint eddig! Hiszen a kommunista politikusok nevének egyszerű lecserélése polgári politikuskokéra ugyanúgy „ideológiai töltetű utcanévadási (pontosabban változtatási) buzgalom”, mint amivel az elmúlt négy évtizedet vádoljuk.

Idomítsunk csak egy régi viccet ehhez a mai hely-

zethez! Idős úr beszél életéről az újságírónak: — Tudja, a szüleim még fiatalon vettek lakást a pesti Sugár úton. Én már az Andrássy úton születtem. Feleségemet a Sztálin úti lakásba vittem, a gyermekünk a Magyar Ifjúság útján született, az unokámmal a Népköztársaság útján játszottam, s most, hogy meghalt a feleségem, egyedül maradtam az Andrássy úti lakásban.

— Biztos sokat költözködött a bácsi — szólt közbe az újságíró.

— Én? Soha életemben el sem mozdultam a szüleim által vásárolt lakásból!

Politikusok jönnek, politikusok mennek, nevüket felmagasztalják, sárba tiporja a másik kor. Az egyik megpróbálja halhatatlanná tenni azzal, hogy utcát nevez el róla, a másik leveri a táblát, újat helyez el, melyen szintén politikus van, ezzel előkészíti a terepet újabb táblacseréhez. Eközben sze-

gény lakó győzi megszokni saját címét, s azt latolgatja, érdemes-e átjavítani a személyi igazolványban az utcanévet. Mire nagyjából megtanulja, kiről neveztek el utcáját, már tanulhatja a következőt.

És ki is lesz a következő? Hírek szerint az Egri Gyula út Tildy Zoltán nevéét kapja, aki református lelkész volt, kigazda, köztársasági elnök, a Hajdú Gyula utcát Nagy Ferencről, a '46-os miniszterelnökről nevezik el, de lesz Szathmáry György utca, névadója pécsi püspök (a Pallas lexikon szerint, Szakmáry), Sztáray Mihály utca, mely név viselője a Révai Nagylexikon szerint, „i”-vel írta a nevet, s református egyházfőként protestáns egyházat alapított Baranyában, neveznek el utcát Makay István volt polgármesterről, Faluhelyi Ferenc jogász professzorról, Oláh Miklós történetíróról, és Szónyi Ottó régészről is. A paletta ugyan színes, időállósága azonban vitatható.

Javasolom, teremtsünk új hagyományt. Nevezzük el utcánkat maradandó értékekről. Például virágokról, gyümölcsökről, fákról, emberi foglalkozásokról, más városokról, melyek felé az utca tengelye mutat, s ha végekképp kifogyunk a nevekből, akkor írólkról, költőkről, előadó- és képzőművészekről, tudósokról, az egyetemes emberi kultúra legjelesebb képviselőiről, ideológiai megfontolásoktól mentesen.

Mindjárt volna is pár ötletem. A 39-es dandár utat, ahol vállalatunk központja is van (egyelőre) elnevezhetnénk például Nebáncsvirág utcának, gondolva a múlt év szeptemberi kormányhatározatra, vagy Vállalkozók útjának, bár ez félreérthető, tudvalevő, ez az út görbe, elnevezhetnénk Hemingway utcának, ő írta az „Akiért a harang szól” című regényt, de legjobb lenne Meggyfa utcának nevezni, utalva arra, hogy a Központ megy...

K. J.